

आता धरणांच्या पाण्यावर तयार होणार वीज

राज्यात मोठ्या प्रमाणावर 'फ्लोटिंग सोलर' प्रकल्प उभारणार : जलसंपदा मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २४ :

राज्यातील सिंचन प्रकल्प आणि धरणांच्या जलाशयांचा वापर आता हरित ऊर्जा निर्मितीसाठी केला जाणार आहे. जलसंपदा मंत्री डॉ. राधाकृष्ण विखे पाटील यांनी ही माहिती दिली. कृष्णा आणि गोदावरी खोरे विकासा महामंडळांतर्गत येणाऱ्या धरणांवर मोठ्या प्रमाणावर तरंगते सौर प्रकल्प (फ्लोटिंग सोलर) उभारून महाराष्ट्राला हरित ऊर्जेत आघाडीवर आणण्याचा विभागाचा प्रयत्न असल्याचे त्यांनी सांगितले.

मंत्री विखे पाटील हे जलसंपदा विभागाने पुणे येथे आयोजित केलेल्या 'हरित ऊर्जा उपयोजन' या धोरणात्मक

परिषदेत बोलत होते. या परिषदेला जलसंपदा विभागाचे वरिष्ठ अधिकारी, उद्योजक, मित्र संस्थेचे वरिष्ठ अधिकारी आणि ऊर्जा क्षेत्रातील तज्ज्ञ उपस्थित होते.

वाढत्या ऊर्जेची गरज भागवण्यासाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखाली सिंचन

पायाभूत सुविधांचा धोरणात्मक वापर करण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत, असे मंत्री विखे पाटील यांनी नमूद केले. फ्लोटिंग सोलर प्रकल्पांमुळे जमिनीच्या अधिग्रहणाची गरज भासणार नाही, ज्यामुळे शेतीसाठी जमिनीचे संरक्षण होईल. याशिवाय, जलाशयावर सौर

पॅनेलचे आच्छादन असल्याने बाष्पीभवनाचे प्रमाण कमी होऊन पाण्याचे संवर्धन होईल. याचा थेट फायदा शेतकरी आणि ग्रामीण समुदायाला होईल, असा विश्वास श्री. विखे पाटील यांनी व्यक्त केला.

या परिषदेत सौर ऊर्जा क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या मोठ्या कंपन्या आणि अनेक वैयक्तिक विकासाकांनी सहभाग नोंदवला. तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांच्या सुरक्षिततेसाठी आणि कार्यक्षमतेसाठी उच्च दर्जाचे तांत्रिक निकष या बैठकीत प्रामुख्याने चर्चिते गेले.

या योजना राबवण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय गुंतवणूक आकर्षित करण्यासाठी

पारदर्शक पोपीपी (सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी) मॉडेल विकसित करणे आवश्यक असल्याचे मत उपस्थित प्रतिनिधींनी व्यक्त केले.

उद्योजकांनी केलेल्या सूचना विचारात घेऊन, या तरंगत्या सौर प्रकल्पांसाठी जलसंपदा विभाग 'नोडल एजन्सी' म्हणून काम करण्याबाबत विचार करेल. जलसंपदा विभागाच्या जलाशयांवर तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांच्या या उपक्रमामुळे महाराष्ट्र केवळ ऊर्जेत स्वयंपूर्ण होणार नाही, तर हवामान बदलाच्या आव्हानांना तोंड देण्यासाठी एक आदर्श मॉडेल म्हणून समोर येईल, असा विश्वास यावेळी व्यक्त करण्यात आला.

राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या उमेदवार रूपाली ठोंबरे यांच्यासह समर्थकांवर गुन्हा दाखल

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २४ :

पुणे महापालिका

निवडणुकीच्या मतमोजणीदरम्यान मतदान केंद्रात गोंधळ घालून निवडणूक प्रक्रिया तसेच शासकीय कामकाजात अडथळा निर्माण केल्याप्रकरणी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या उमेदवार रूपाली ठोंबरे यांच्यासह त्यांच्या काही समर्थकांवरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. ही घटना 16 जानेवारी रोजी दुपारी सुमारे 12 वाजता टिळक रस्त्यावरील डी.ई.एस. न्यू इंग्लिश स्कूल येथे घडली.

याप्रकरणी कसबा-विश्रामबाग वाडा क्षेत्रीय कार्यालयातील उपअभियंता सुधीर पांडुरंग आलुरकर (वय 52, रा. पिंपळे गुरव) यांनी विश्रामबाग पोलिस ठाण्यात तक्रार दाखल केली आहे. त्यानुसार रूपाली ठोंबरे यांच्यासह इतर काही उमेदवार व त्यांच्या समर्थकांवरोधात गुन्हा नोंदवण्यात आला आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, मतमोजणी सुरू असताना ठोंबरे यांनी त्यांच्या हस्तकृत अर्जाची पोहोच देण्याची मागणी करत मतमोजणी केंद्रात उभारलेल्या सुरक्षा जाळीवर चढून जोरदार घोषणाबाजी व आरडाओरड केली. यावेळी त्यांच्यासोबत असलेल्या इतर उमेदवार व प्रतिनिधींनीही गोंधळ घालत निवडणूक प्रक्रियेत अडथळा निर्माण केला. सुरक्षेसाठी उभारलेल्या व्यवस्थेचा भंग करून मतमोजणी कामकाजात जाणीवपूर्वक व्यत्यय आणल्याने काही

काळ तणावाची परिस्थिती निर्माण झाली होती. घटनेची माहिती मिळताच पोलिसांनी तातडीने हस्तक्षेप करून परिस्थिती नियंत्रणात आणली. या प्रकरणाचा पुढील तपास सुरू असल्याचे पोलिसांनी

सांगितले. दरम्यान, पुणे महानगरपालिकेच्या निवडणुकीत भाजपने सर्व पक्षांना मागे टाकत स्पष्ट वर्चस्व प्रस्थापित केले आहे. शहरात भाजप आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार गट) यांच्यात प्रमुख लढत होती. या निवडणुकीत भाजपने 119 जागांवर विजय मिळवत महापालिकेवर एकहाती सत्ता स्थापन केली आहे. या पराभवामुळे अजित पवार गटातील अनेक तक्रार नेत्यांना धक्का बसला असून, राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या माजी प्रवक्त्या रूपाली पाटील ठोंबरे यांचाही पराभव झाला आहे. निवडणूक निकालानंतर रूपाली पाटील ठोंबरे यांच्यावर समाजमाध्यमांवरून तीव्र टीका होत असून, यांवरोधात त्यांनी कायदेशीर कारवाईचा इशारा दिला आहे. संविधानाने दिलेल्या स्वातंत्र्याचा गैरवापर करून बदनामी अथवा अश्लील टिप्पण्या करू नयेत, अन्यथा संबंधितांवरोधात कठोर कायदेशीर कारवाई व गुन्हा दाखल केला जाईल, असा इशारा त्यांनी दिला आहे. तसेच, फेक नॅरिटिव्ह पसरवणाऱ्या व जाणीवपूर्वक गैरसमज निर्माण करणाऱ्या पोस्ट टाळल्यात, असे आवाहनही त्यांनी केले आहे.

सत्याचा आणि न्यायाचा विजय झाला

नाशिक : दिल्लीतील महाराष्ट्र सदनच्या बांधकामाशी संबंधित सक्तवसुली संचालनालयाने (ईडी) दाखल केलेल्या आर्थिक गैरव्यवहार प्रकरणातून राष्ट्रवादी काँग्रेसचे (अजित पवार) मंत्री छगन भुजबळ यांच्यासह मुलगा प्रकाश भुजबळ आणि पुतण्या समीर भुजबळ यांची विशेष न्यायालयाने निर्दोष मुक्तता केली. या निकालावर आता मंत्री भुजबळ यांनी प्रतिक्रिया दिली. सत्याचा आणि न्यायाचा विजय झाला असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे. मागील काही वर्षांपासून महाराष्ट्र सदन कथित घोटाळ्यांचे प्रकरण गाजत होते. छगन भुजबळ हे सार्वजनिक बांधकाम मंत्री असताना त्यांनी आणि त्यांच्या कुटुंबीयांनी महाराष्ट्र सदनाने बांधकामासाठी के. एस. चमणकर या बांधकाम कंपनीला कंत्राट दिले. त्या मोबदल्यात भुजबळ कुटुंबीयांना लाच मिळाली होती, असा तपास यंत्रणेचा आरोप होता. या प्रकरणी लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने गुन्हा दाखल केला होता. पुढील काळात त्या आधारे ईडीने भुजबळ यांच्याविरुद्ध तपास सुरू केला. या प्रकरणी भुजबळ यांना अटकही केली गेली. या कारवाईचे पडसाद नाशिकसह राज्यात उमटले होते.

शरद पवार-अजित पवार यांचे एकत्रीकरण झाले संजय राऊत यांचा दावा

मुंबई : महाराष्ट्राच्या सध्याच्या राजकीय परिस्थितीत उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे यांनी काळ भाष्य केले आहे. दोघांच्याही विचारांची दिशा एकाच होती. महाराष्ट्राचा राजकारण हे शिशारी आणणारे आहे. येथे गुलामांचा बाजार भरलेला आहे. हे आम्ही देखील रोज सांगत आहोत. जणू काही माणसाच्या मताला, विचारांना आणि जगण्याला काही किंमतच ठेवलेली नाही. जणू काही सर्व भ्रष्ट पैशाने तोडले जात आहेत. भारतीय जनता पक्षाचे एकनाथ शिंदे यांच्यासारखे मांडलिक राजे आहेत. ते देखील स्वतःला या राज्याचे राजा समजत आहेत. या गुलामीच्या बाजारात ते देखील बोली लावत आहेत. या गुलामांच्या राज्याचे दोन बावसाह हे दिल्लीमध्ये बसले आहेत. त्यांची गुलामी आम्ही किंवा महाराष्ट्र कधीही पत्करणार नाही, असे संजय राऊत यांनी म्हटले आहे. माननीय शरद पवार आणि अजित पवार यांच्या पक्षाची युती आहे आणि ते एकत्रीकरण आहे. ते जवळजवळ एकरा झाल्यासारखेच दिसत आहेत. त्यामुळे तो प्रश्न आता विचारण्याला काहीही अर्थ नसल्याचे म्हणत संजय राऊत यांनी या विषयी अधिक बोलणे टाळले आहे. सोलापूरला दोन शिवसेना एकत्रित लढत असतील तर याची माहिती माज्याकडे नाही.

कौटुंबिक वादातून महिलेचा खून

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २४ :

पुण्यात कौटुंबिक वादातून एका 19 वर्षीय महिलेचा धारदार शस्त्राने वार करून खून करण्यात आला आहे. ही घटना नगर रस्त्यावरील वाडेबोल्हाई गावात घडली असून, पोलिसांनी तिचा पती शैलेंद्र प्रकाश व्हाटकर (वय 30) याला अटक केली आहे. मृत महिलेचे नाव नम्रता शैलेंद्र व्हाटकर (वय 19, रा. बालाजी सोसायटी, शिरसवली, वाडेबोल्हाई) असे आहे. तिचा पती शैलेंद्र व्हाटकर (रा. बकोरी, ता. हवेली) याला लोणीकंद पोलिसांनी ताब्यात घेतले आहे. शहररुख दसगौर पठाण (वय 23) यांनी या प्रकरणी लोणीकंद पोलिस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आरोपी शैलेंद्र आणि नम्रता यांच्यात कौटुंबिक कारणांवरून नेहमी वाद होत असत. यावरून त्यांच्यात मोठा वाद झाला. याच वादातून शैलेंद्रने नम्रतावर धारदार शस्त्राने अनेक वार केले. गंभीर जखमी झालेल्या नम्रताला तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले.

ठाकरे गट, शिंदे गटासह दोन्ही राष्ट्रवादी भाजपविरोधात एकरा बार्शीतील महाआघाडीवर भाजप आक्रमक

■ वृत्तसंस्था, सोलापूर, दि. २४ :

सोलापूर जिल्ह्यातील बार्शी तालुक्यात येऊ घातलेल्या जिल्हा परिषद निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर राजकीय वातावरण तापले असून, भाजपविरोधात दोन्ही शिवसेना आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे दोन्ही गट एकरा आल्याने चर्चांना उधाण आले आहे. या घडामोडींवर राज्याचे मंत्री आणि भाजप नेते जयकुमार गोरे यांनी तीव्र शब्दांत प्रतिक्रिया देत विरोधकांवर निशाणा साधला आहे. बार्शीतील ही महाआघाडी नैसर्गिक नसून केवळ स्वतःचे राजकीय अस्तित्व टिकवण्यासाठी करण्यात आलेली टक्कड असल्याचा आरोप त्यांनी केला. भाजपच्या वाढत्या ताकदीपुढे विरोधक घाबरले असून, त्यामुळेच

अनेक पक्ष एकरा येताना दिसत असल्याचेही त्यांनी ठामपणे सांगितले. जयकुमार गोरे यांनी भाजपच्या ताकदीवर भाष्य करताना सांगितले की, भाजप हा केवळ सोलापूर जिल्ह्यातच नव्हे तर संपूर्ण राज्यातील सर्वात मोठा पक्ष आहे. आज अनेक राजकीय पक्षांना आपले अस्तित्व टिकवण्यासाठी संघर्ष करावा लागत आहे. अशा परिस्थितीत युती लागत आघाड्या हा पर्याय निवडला जात आहे. स्वतःच्या बळवर निवडणूक लढवण्याची क्षमता नसल्यामुळेच विरोधक एकरा येत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. भाजप किती मजबूत आहे, हेच या घडामोडींमधून अधोरेखित होते, असा विश्वासही

गोरे यांनी व्यक्त केला.

बार्शी तालुक्यात शिवसेना ठाकरे गट, शिवसेना शिंदे गट आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे दोन्ही गट भाजपविरोधात एकरा आल्याच्या पार्श्वभूमीवर बोलताना जयकुमार गोरे यांनी महायुतीतील घटक पक्षांनाही सूचक इशारा दिला. स्थानिक पातळीवर आघाड्या करताना काही आचारसंहिता पाळणे आवश्यक असल्याचे त्यांनी नमूद केले. महायुतीच्या बाहेर जाऊन निर्णय घेतले जात असतील, तर त्याचा गांभीर्याने विचार व्हायला हवा, असे ते म्हणाले. बार्शीत ही युती नेमकी कशी झाली, कोणाच्या संमतीने झाली आणि याबाबत अधिकृत भूमिका काय आहे, हे

संबंधित नेत्यांचा विचारावे, असे म्हणत त्यांनी संजय राऊत यांच्यावरही अप्रत्यक्ष टोला लगावला. दरम्यान, बार्शी तालुक्यातील जिल्हा परिषद निवडणूक ही नेहमीच दोन प्रमुख राजकीय केंद्रेबिंदूभेवती फिरताना दिसते. आमदार दिलीप सोपल आणि भाजपचे माजी आमदार राजेंद्र राऊत यांच्यातील ही लढत यंदही केंद्रस्थानी असणार आहे. यंदच्या निवडणुकीत दिलीप सोपल यांच्या नेतृत्वाखाली महाआघाडी उभी राहिली असून, त्यांना शिवसेना ठाकरे गट, शिवसेना शिंदे गट आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या दोन्ही गटांचा पाठिंबा आहे. या महाआघाडीची अधिकृत घोषणा दिलीप सोपल यांनी सोशल मीडियाच्या माध्यमातून केली

संबंधाने पोलीस अधीक्षक अजयकुमार बंसल यांनी सांगितले की, कदीम जालना पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील नूतन वसाहत भागातील घाटी रोड परिसरात शुक्रवारी रात्री सप्ता आठ ते साडे आठच्या सुमारास एका दुचाकीवरून आलेल्या दोन ते तीन तरुणांनी चरण रायमल या तरुणावर गोळीबार केला. या घटनेमध्ये चरण रायमल हा गंभीर

जखमी झाला. रुग्णालयात दाखल करताना त्याची प्रकृती चिंताजनक होती. त्याला एका खाजगी रुग्णालयामध्ये उपचारासाठी दाखल करण्यात आले होते. आरोपी पकडल्याशिवाय या घटनेचा उलगडा होणार नाही. त्यामुळे प्रत्यक्ष आरोपींना पकडल्यानंतरच नेमकी घटना कुठल्या कारणावरून घडली, नेमकं काय घडले आहे, याची माहिती मिळू शकेल असे पोलीस अधीक्षक अजय कुमार बंसल यांनी माध्यम प्रतिनिधींशी बोलताना सांगितले.

अंधाधुंदपणे गोळ्या झाडून तरुणाची निर्घृण हत्या

■ वृत्तसंस्था, जालना, दि. २४ :

जालना शहर शुक्रवारी रात्री ८.३० च्या गोळीबाराच्या घटनेने हादरून गेले. जालना शहरातील नूतन वसाहत भागातील घाटी रुग्णालय परिसरात एका तरुणावर दुचाकीवरून आलेल्या तीन जणांनी अंधाधुंद गोळीबार केला. या घटनेमध्ये गंभीर जखमी तरुणाला तातडीने एका खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. परंतु रात्री १०.३० च्या सुमारास उपचारादरम्यान त्याचा मृत्यू झाला. चरण रायमल (वय

२८, रा. घाटी परिसर, जालना शहर) असे मृत तरुणाचे नाव आहे.

तरुणावर गोळीबार झाल्याच्या घटनेची माहिती मिळताच जालन्याचे पोलीस अधीक्षक अजयकुमार बंसल, उपअधीक्षक व कदीम जालना ठाण्याच्या प्रमुखांसह अन्य दोन मिळून तीन पोलीस निरीक्षक, पोलिसांचा अन्य ताफा नूतन कॉलनी वसाहतीत दाखल झाला. या घटनेच्या

राज ठाकरे महाराष्ट्राचे राजे आहेत का?

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २४ :

बिहारचे मंत्री अशोक चौधरी यांनी मुंबईत बिहार भवन बांधण्याच्या मुद्यावरून मनस अख्यक्ष राज ठाकरे यांच्यासह त्यांचे बंधू तथा शिवसेना उद्धव बाळसाहेब ठाकरे पक्षाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्यावर निशाणा साधला आहे. बिहार सरकार कोणत्याही परिस्थितीत महाराष्ट्रात बिहार भवन बांधेल. या भवनाचे बांधकाम थांबवण्याची ताकद कुणातच नाही, असे त्यांनी म्हटले आहे.

मुख्यमंत्री नितीश कुमार यांच्या नेतृत्वातील बिहार सरकारने मुंबईत बिहार भवन बांधण्याची घोषणा केली आहे. यावरून सध्या मोठा राजकीय वाद सुरू झाला आहे. मनसे व ठाकरे गटाने या भवनाला कडाडून विरोध केला आहे. त्यावर बिहार सरकारचे मंत्री अशोक चौधरी यांनी तीव्र प्रतिक्रिया व्यक्त केली आहे. ते म्हणाले, मुंबईत कोणत्याही परिस्थितीत बिहार भवन बांधले जाईल. या भवनाचे काम थांबवण्याची ताकद कुणातही नाही. राज ठाकरे हे निरुपयोगी व्यक्ती आहेत.

या देशात कुणाचाही जबरदस्ती चालणार नाही. बिहार भवन बांधू देणार नाही म्हणतात. राज ठाकरे हे महाराष्ट्रातील राजे आहेत का? निव्वळ फालतू गोष्टी सुरू आहेत. हे भवन महाराष्ट्रात उपचारांसाठी जाणाऱ्या बिहारच्या नागरिकांच्या सोयीसाठी बांधले जात आहे. ते इतरही अनेक राज्यांत

बिहारी मंत्र्यांचे ठाकरे बंधूवर टीकास्त्र

प्रदेशिक राजकारणाने प्रेरित असल्याचा आरोप केला आहे. ठाकरे गटाचे नेते विनायक राऊत या प्रकरणी बोलताना म्हणाले, मुंबईची जमीन बळकावण्याची प्रक्रिया सुरू झाली आहे. उद्या हे लोक वंदि कुर्ला कॉम्प्लेक्समध्ये गुजरात भवनही बांधतील. खासदार संजय राऊत यांनीही या प्रकरणी संतप्त प्रतिक्रिया दिली.

आता मुंबई महापालिकेत शिवसेना सत्तेत आली आहे. त्यामुळे या मुद्यावर त्यांचे विचार मांडणे ही त्यांची जबाबदारी आहे. शिंदे गट स्वतःला शिवसेना म्हणत असल्याने या मुद्यावर बोलणे व आवश्यक असल्यास निषेध करणे ही त्यांची जबाबदारी आहे, असे राऊत म्हणाले.

सत्ताधारी शिवसेनेचे नेते तथा माजी खासदार संजय निरुपम यांनी बिहार भवनाचे राजकारण करणे चुकीचे असल्याचा आरोप केला आहे. मनसने बिहार भवनाचा विरोध करणे चुकीचे आहे. ही इमारत कर्करोग रूग्ण व त्यांच्या नातेवाईकांसाठी बांधली जात आहे.

महिलेचा खून

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २४ :

मित्रावरोबर अनेकित संबंध असल्याने महिलेवर चाकूने वार करून खून करण्यात आल्याची घटना घडली. या प्रकरणी पोलिसांनी एका तरुणाला लोणीकंद पोलिसांनी अटक केली. नम्रता शैलेंद्र व्हाटकर ऊर्फ नम्रता चंद्रशेखर इंगळे (वय १९) असे खून झालेल्या महिलेचे नाव आहे. या प्रकरणी शैलेंद्र प्रकाश व्हाटकर (वय २०, रा. बकोरी, ता. हवेली) याला अटक करण्यात आली. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, नम्रता आणि पठाण हे नगर रस्त्यावरील एका खासगी कंपनीत कामाला होते. तेथे दोघांची ओळख झाली. दोन वर्षांपूर्वी नम्रताचा शैलेंद्र व्हाटकर याच्याशी विवाह झाला होता. नम्रता आणि पठाण यांच्यात अनेकित संबंध असल्याची कुणकुण शैलेंद्र याला लागली होती.

लाडकी बहीण योजनेसाठी १८९ क्रमांकाची हेलपाईन

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २४ :

राज्य सरकारच्या मुख्यमंत्री लाडकी बहीण या योजनेतील लाभार्थ्यांसाठी महत्वपूर्ण घोषणा महिला व बालविकास विभागाने केली. या योजनेतील लाभार्थ्यांनी ई केवायसी पूर्ण केल्यानंतरही अनेक लाभार्थ्यांना हप्ता न मिळणे, ई केवायसी पूर्ण न होणे यासारख्या अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागत असून या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी १८९ ही हेलपाईन सुरू करण्यात आली आहे. राज्याच्या महिला व बालविकास मंत्री आदिती तटकरे यांनी यासंदर्भातील घोषणा एक्सवरील केली.

राज्य सरकारच्या मुख्यमंत्री लाडकी बहीण योजनेतील अपात्र

लाभार्थ्यांची संख्या लक्षात घेता, महिला व बालविकास विभागाने सर्व लाभार्थ्यांना ई केवायसी पूर्ण करण्याची सक्ती केली होती. त्यानुसार लाभार्थ्यांनी ई केवायसी पूर्ण केल्यानंतरही अनेक लाभार्थ्यांना प्रतिमहिना मिळणारा लाभ मिळत नसल्याची तक्रार गेल्या अनेक दिवसांपासून सुरू झाली होती. त्याशिवाय या योजनेतील इतरही अनेक तक्रारी समोर आल्यामुळे याची गंभीर दखल महिला व बालविकास विभागाने घेतली आहे. परिणामी लाभार्थ्यांच्या तक्रारींचे निवारण करण्यासाठी महिला व बालविकास विभागाकडून १८९ या क्रमांकाची हेलपाईन सुरू करण्यात आली आहे.

याच्या महिला व बालविकास विभागाच्या मंत्री आदिती तटकरे यांनी यासंदर्भातील घोषणा केली. मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेची ईकेवायसी प्रक्रिया करत असताना काही कारणास्तव चुकीचा पर्याय निवडल्याने लाभ स्थापित झालेल्या काही तक्रारी विभागास प्राप्त झाल्या आहेत. या योजनेशी संबंधित इतरही तक्रारींचे, शंकांचे फोन कॉलवर निवारण करण्यासाठी १८९ या महिला हेलपाईन नंबरवर मदत उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. याबाबत संबंधित कॉल ऑपरेटर्सना योग्य ते प्रशिक्षणही देण्यात आले आहे. योजनेशी संबंधित सर्व तक्रारींचे आणि शंकांचे निरसन १८९ या हेलपाईन नंबरवरून करण्यात येणार असल्याचे एक्सवरील संदेशात जाहीर केले

चंद्रकांत पाटील यांच्या हस्ते राज्यस्तरीय कार्यशाळेचे उद्घाटन

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २४ :

पुणे येथे उच्च व तंत्र शिक्षण विभागामार्फत राज्यतील विद्यापीठांशी संबंधित विविध विषयांवर एकदिवसीय राज्यस्तरीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. राज्याचे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या हस्ते या कार्यशाळेचे उद्घाटन झाले. महाराष्ट्रातील उच्च शिक्षण व्यवस्था अधिक गुणवत्तापूर्ण, कौशल्याधारित आणि रोजगारनिर्मुख करण्याच्या उद्देशाने या कार्यशाळेत धोरणात्मक बाबींवर सखोल चर्चा करण्यात आली.

या कार्यक्रमाला उच्च शिक्षण विभागाचे अपर मुख्य सचिव वेणुगोपाल रेड्डी, राज्य प्रकल्प संचालक राजेंद्र भारुड, उच्च शिक्षण संचालक शैलेंद्र देवळणकर, तंत्रशिक्षण संचालक डॉ. विनोद मोहितकर उपस्थित होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी, प्र-कुलगुरू डॉ. पराग कर्नाडकर, माजी कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर यांच्यासह राज्यातील सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू, प्राध्यापक आणि शिक्षण तज्ज्ञही यावेळी उपस्थित होते.

उच्च शिक्षण व्यवस्थेच्या बळकटीसाठी या कार्यशाळेत एक महत्वाचे पाऊल उचलण्यात आले. मंत्री पाटील यांच्या उपस्थितीत महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग आणि गांधीनगर येथील इन्स्ट्रुमन्टेड केंद्र यांच्यात सामंजस्य करार करण्यात आला. यावेळी इन्स्ट्रुमन्टेडच्या संचालिका प्रा. डॉ. देविका मदली उपस्थित होत्या.

या सामंजस्य करारानुसार, राज्य संस्थात्मक क्रमवारी प्रणाली आणि राज्य उच्च शिक्षण माहिती व्यवस्थापन प्रणाली या एकात्मिक वेब-आधारित प्रणालींची रचना व विकास केला जाईल. यामुळे उच्च शिक्षणातील गुणवत्ता, पारदर्शकता आणि डेटा-आधारित निर्णय प्रक्रिया अधिक सक्षम होण्यास मदत होईल, असे यावेळी सांगण्यात आले.

६ फेब्रुवारीला पुणे महापौर, उपमहापौर निवड

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २४ :

पुणे महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर महापौर आणि उपमहापौर निवडीची तारीख निश्चित झाली आहे. ही निवड शुक्रवार, ६ फेब्रुवारी २०२६ रोजी सकाळी ११ वाजता होणाऱ्या पहिल्या विशेष सभेत केली जाईल.

महापालिकेच्या नियमानुसार, सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर पहिली सभा घेऊन महापौर आणि उपमहापौरांची निवड करणे बंधनकारक असेल. यासाठी तारीख, वेळ आणि पिठासीन अधिकारी निश्चित करण्यासाठी विभागीय आयुक्तकडे पत्रव्यवहार करण्यात आला होता. विभागीय आयुक्तांशी झालेल्या चर्चेनंतर ही तारीख निश्चित करण्यात आली. या विशेष सभेत पुणे शहराचा प्रथम नागरिक म्हणून महापौरांची निवड होणार असल्याने राजकीय वृत्तवृत्त मोठी उत्सुकता आहे. उपमहापौर पदसाठीही चुरशीची लढत अपेक्षित आहे. निवडणूक प्रक्रिया नियमानुसार पार पडेल आणि सभेचा स्वित्स्तर कार्यक्रम लवकरच जाहीर केला जाईल. महापालिकेचे प्रशासक तथा आयुक्त नवल किशोर राम यांनी याबाबत माहिती दिली. ते म्हणाले की, सर्व तयारी अंतिम टप्प्यात असून सभेचे आयोजन नियोजित वेळेनुसार केले जाईल. पुणे शहराच्या प्रशासनाच्या दृष्टीने ही सभा अत्यंत महत्वाची मानली जात आहे.

महासागर

अकोला

पान ६

●रविवार,दि.२५ जानेवारी २०२६

‘अनेकता में एकता यही है भारत देश की महानता’चा संदेश देत युवाशक्तीच्या रॅलीने वेधले लक्ष

■अकोला,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

अनेकता में एकता यही है भारत देश की महानता’ हाच आपल्या लौकिक अतिशय गौरवाने आणि अभिमानाने प्रदर्शित करणारी सोबतच आपल्या देशाची वैचारिक, सांस्कृतिक, अध्यात्मिक, वैज्ञानिक परंपरा अधोरेखित करणारी सर्वार्थाने उत्साहवर्धक, समाजाला सुस्पष्ट संदेश देणारी तब्वल १६०० पेक्षा जास्त युवा शक्तीचा समावेश असलेली रॅलीने आज अकोला शहरातील आसमंत आपल्या देश भक्तीपर संदेशानी, सादरीकरणांनी द्याणून टाकत अकोलेकरांचे लक्ष वेधले व मा. राजपाल महाराष्ट्र राज्य यांच्या संकल्पनेतून निर्मित आव्हान या चासलसर्ब ब्रिगेडचे एक प्रकारे शक्ती प्रदर्शनच केले. आपल्या रंग बिरंगी वेशभूषाणी तसेच सादरीकरणांनी संपन्न झालेली रॅली आपला हेतू सफल करून गेली. सकाळी १० वाजता सुरु झालेली हि रॅली मिराज सिनेमा, नेहरू

पार्क, अशोक वाटिका, पोस्ट ऑफिस चौक मार्गे आर एल टी कॉलेज समोरून सिव्हिल लाईन चौकातून सिव्हिल लाईन पोलीस स्टेशन समोरून परत नेहरू पार्क चौकातून महाबीज मार्गे कृषि महाविद्यालयाच्या प्रांगणात सांगता झाली.दरम्यान आज सकाळी विद्यापीठाच्या कृषि महाविद्यालय परिसरात सहभागी प्रत्येक

महाविद्यालयाने तज्ञ समिती समोर आपले सांस्कृतिक सादरीकरण केले. याप्रसंगी विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. शरद गडाख, अकोला जिल्हा प्रमुख सत्र न्यायाधीश श्री. शिवाजीराव कचरे, विद्यापीठातील सर्व संचालक, अधिष्ठाता, सहयोगी अधिष्ठाता, कुलसचिव आदींची उपस्थिती होती.

मूर्तिजापुरात पथविक्रेत्यांना मिळणार क्रेडिट कार्ड; २५ लाभार्थ्यांना कर्जवाटप

■मूर्तिजापुर,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

प्रधानमंत्री स्वनिधी योजनेंतर्गत देशभरात कर्ज व क्रेडिटकार्ड वितरणाचा शुभारंभ करताना पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी तिरुअनंतपुरम (केरळ) येथून लाइव्ह कार्यक्रमाद्वारे देशातील पथविक्रेत्यांना संबोधित केले. या कार्यक्रमाचे थेट प्रक्षेपण नगर परिषद मूर्तिजापूर येथे २३ जानेवारी रोजी करण्यात आले.गृह निर्माण व शहरी कार्य मंत्रालयाच्या निदें शानुसार नगर परिषद मूर्तिजापूरच्या वतीने न.पा. सभागृहा कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. मुख्याधिकारी निलेश जाधव यांच्या मार्गदर्शनाखाली झालेल्या या कार्यक्रमात नगराध्यक्ष हर्षल साबळे व उपाध्यक्ष रोहित अव्वलवार यांच्या हस्ते २५ लाभार्थ्यांना दुसरा व तिसरा टप्प्यातील अनुक्रमे २५ हजार व ५० हजार रुपयांचे कर्ज वितरण करण्यात आले. तसेच स्टेट बँक ऑफ इंडिया मूर्तिजापूरचे व्यवस्थापक प्रशांत माने यांच्या हस्ते योगेश वानखेडे या पथविक्रेत्यास क्रेडिट कार्ड मंजुरी पत्र देण्यात आले. यावेळी सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी राजेश भुगल यांनी माहिती देताना सांगितले की, आजपर्यंत ८५९ पथविक्रेत्यांना स्वनिधी योजनेंतर्गत २ कोटी १४ लाख रुपयांचे कर्ज वितरित करण्यात आले आहे.

अखिल भारतीय ब्राह्मण महासंघ जिल्हा उपाध्यक्ष पदी दिपक जोशी

■तेल्हारा, दि..२४ (प्रतिनिधी)■

अखिल भारतीय ब्राह्मण महासंघ अकोला जिल्हा कार्यकारिणीचे गठन व पदग्रहण समारंभ अभिरूची गार्डन येथे नुकतेच संपन्न झाले.यावेळी तेल्हारा शहरातील दिपक जोशी यांची अखिल भारतीय ब्राह्मण महासंघ जिल्हा उपाध्यक्ष तर डॉ विक्रम जोशी यांची चिटणीस पदी नियुक्ती करण्यात आली या नियुक्तीचे तेल्हारा सर्व शाखीय ब्राह्मण संघाच्या वतिने दोघांचा शाल श्रीफळ पुष्पगुच्छ देऊन गजानन मुंजे, ताराचंद पालिवाल यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.यावेळी प्रराग शुक्ला,शरद शुक्ला,प्रविण चिंचाळे, सुयोग बिडवई, प्रद्युम्न जोशी,नथमल छांगाणी,आदित्य जोशी,संजय झिरमिरे,प्रराग कुलकर्णी महेंद्र देशपांडे,ओझाजी,जितेंद्र छांगाणी,जितेंद्र पालिवाल, महेश जोशी,दिपक छांगाणी,दिपक वैष्णव,अजित जोशी,प्रेम टुंबे,अॅड. सागर शर्मा,लखन पालिवाल प्रथमेश भालेराव रवि शर्मा यांची उपस्थिती होती.

आसक्ती हा परमार्थातील खोळंबा :हभप प्रदीप महाराज पडोळे

■अकोला,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

संसारातील विषयासक्त विनीयोगामुळे खरा परमार्थ होऊ शकत नाही. शाश्वत व दैवी जीवनासाठी विषय हा मारक तर परमार्थ हा तारक असतो. परमार्थाच्या मार्गार्वरून चालण्याने भगवंत प्राप्ती होत असते. या मार्गार्वरूनच सर्व संतांनी चालून भगवंताचा कृपाप्रासद प्राप्त केला आहे. अशा पराकोटीच्या मार्गाचे सर्वांनी अनुसरण करून जीवनात येण्याचा खरा उद्देश सफल करावा असा हितोपदेश हभप प्रदिप महाराज पडोळे यांनी दिला.स्थानीय फडके नगर येथील हनुमान मंदिर येथे सुरु असलेल्या संगीतमय रामायण व कीर्तन उत्सवात कीर्तनाचे पंचम पुष्प मोर्शी येथील कीर्तनकार हभप प्रदिप महाराज पडोळे यांनी गुंफले.संत तुकोबारायांच्या अभंगावर त्यांनी आपले संगीतमय कीर्तन सादर केले. ते म्हणाले, संसाररूपी रसात शब्द,स्पर्श, रूप, रस,गंध हे विषयाचे रस विराजमान आहेत. या रसाने मनुष्य आपला विवेक व सद्बुद्धिक बुद्धी गमावून बसतो. त्याला परमार्थ कोणत्याही परिस्थितीत साधता येत नाही. कोणत्याही रसाने भगवंताची अनुकृपा प्राप्त होऊ शकत नाही.मात्र तुकोबारायां च्या उत्कृष्टप्रमाणे ब्रह्मरस पिल्याने सत्संगाची ओढ अंगी निम ण होऊन भगवंताची प्राप्ती होते. म्हणून सत्संगरूपी ब्रह्मरस सातत्याने पिणे गरजेचे

असल्याचे त्यांनी सांगितले. या रसाची फोड करताना ते म्हणाले ब्रह्मरस हे दुसरे तिसरे काही नसून सत्संगाचे विचार अंगी बाळगून त्याप्रमाणे मार्गक्रमण करणे, भगवंताची नित्य आराधना व नामस्मरण करणे म्हणजे,पुराणे भागवत आदींचे मन चिंतन म्हणून ब्रह्मरस पिणे असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. ज्याप्रमाणे गोमाता आदी प्राणी चारा खाऊन झाल्यावर रवथ करीत बसतात. त्याच प्रमाणे सत्संगाचे ज्ञान प्राप्त करून त्या ज्ञानाचे चिंतन करणे म्हणजे रवथ करणे असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. सर्वप्रथम हभप प्रदीप म हाराज यांचे समितीच्या वतीने स्वागत करण्यात आले. संचालन खरपकर गुरुजी,मेजर बुड्कले यांनी केले.आज दुपारी ३ वाजता उत्सवाची

ग्रंथ दिंडी शोभायात्रा दाबकी रोड परिसरात आयोजित करण्यात आली आहे.उद्या सोम वार दिनांक २६ जानेवारी रोजी सकाळी १० वाजता हभप तुकाराम महाराज सखाराम पुकर इलोरा यांचे काल्याचे किर्तन होऊन या संगीतमय रामायण व किर्तन महोत्सवाची सांगता होणार आहे.पंचक्रोशीतील महिला पुरुष भक्तांनी या संगीतमय रामायण व किर्तन उत्सवाचा मोठ्या संख्येने लाभ घ्यावा असे आवाहन मेजर रामरतन बुड्कले,हरिभाऊ चितोळे,मनोहर खरपकार,रमेश खोटे, नारायणराव गावंडे,प्रकाश चौधरी,मनोज गायकवाड,संतोष घोंगरे,बाबूलाल चौधरी, प्रभू इंगळे,लता बुड्कले, आशा खरपकार, अनुराधा घोंगरे सहभागी झाले होते.

अकोट तालुक्यात कापूस वेचणी यंत्राचे यशस्वी प्रात्यक्षिक,‘विजेता’ वाणाला शेतकऱ्यांची मोठी पसंती

■अकोट,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

कापूस शेतीमध्ये मजुरांची टंचाई आणि वाढता खर्च लक्षात घेता,शेतीमध्ये यांत्रिकीकरणाचा वापर काळाची गरज बनली आहे.याच अनुषंगाने नुझिवीडू सीड्स लिमिटेड आणि न्यू हॉलंड कंपनी यांच्या संयुक्त विद्यमाने अकोट तालुक्यातील कालवडी येथील शेतकरी अरुण हिंगणकर यांच्या शेतात कापूस वेचणी यंत्राचे (Mechanised Picking) भव्य प्रात्यक्षिक आयोजित करण्यात आले होते.या प्रयोगासाठी नुझिवीडू सीड्सच्या ‘विजेता NCS ८५८’ या वाणाची निवड करण्यात आली होती.प्रमुख पाहुणे आणि मान्यवरांची उपस्थिती या कार्यक्रमाला कृषी क्षेत्रातील अनेक दिग्गज मान्यवरांनी उपस्थित राहून मार्गदर्शन केले. यामध्ये कुलदीप देशमुख (विषय विशेषज्ञ,कृषी विज्ञान केंद्र अकोला)डॉ. नवीनचंद्र विजय कायंदे(सहाय्यक प्राध्यापक कृषी वनस्पतीशास्त्र विभाग,डॉ. प.दे.कृ. वि.अकोला)डॉ.संजय काकडे (सहयोगी प्राध्यापक,डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ)डॉ.अजित वासेकर (कृषी विभाग, महाराष्ट्र शासन व त्यांची चमू)बी.बी.गावंडे (माजी महाव्यवस्थापक,नुझिवीडू सीड्स)यावेळी मान्यवरांनी ‘विजेता’ वाण यांत्रिकीकरणासाठी कसे उपयुक्त आहे.यावर सविस्तर चर्चा केली.२५० हून अधिक शेतकऱ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद या कार्यक्रमाला परिसरातील सुमारे २५० हून अधिक प्रगतिशील शेतकऱ्यांनी उपस्थिती

लावली.यामध्ये प्रगतशील शेतकरी जगण बगाडे आणि दिलीप ठाकरे (HDPS शेतकरी) यांसारख्या अनुभवी शेतकऱ्यांनीही या तंत्रज्ञानाचे निरीक्षण केले.

अकोट येथील झांबरे पाटील (झांबरे कृषी सेवा केंद्र अकोट) यांनीही यावेळी उपस्थित राहून वितरक म्हणून मोलाची भूमिका बजावली.नुझिवीडू टीमचे विशेष योगदान हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी नुझिवीडू सीड्सच्या प्रॉडक्ट डेव्हलपमेंट आणि सेल्स टीमने विशेष परिश्रम घेतले.यामध्ये कंपनीचे खालील अधिकारी उपस्थित होते.संदीप माळी (इंडिया प्रॉडक्ट डेव्हलपमेंट हेड) आणि प्रवीण दुरतकर (महाराष्ट्र हेड,प्रॉडक्ट डेव्हलपमेंट) यांच्या मार्गदर्शनाखाली तांत्रिक बाबींचे

सादरीकरण करण्यात आले. व्यवस्थापनाम ध्ये सुग्रीव पवार (झोनल मॅनेजर)विक्रम मि सळ (झोनल सेल्स इनेबलमेंट मॅनेजर)वैभव जाधव (रीजनल मॅनेजर)अजय तरडे (कन्झड मॅनेजर) आणि तुषार धोटे (टेरिटरी मॅनेजर) यांचा सक्रिय सहभाग होता.

‘विजेता NCS ८५८’ ची वैशिष्ट्येयंत्राद्वारे कापूस वेचणी करताना झाडाची रचना आणि बोंडाची पकड महत्वाची असते.नुझिवीडूचे ‘विजेता’ वाण या निकषांवर अत्यंत यशस्वी ठरल्याचे प्रात्यक्षिकादरम्यान दिसून आले.या तंत्रज्ञाना मुळे शेतकऱ्यांचा वेळ आणि पैसा दोन्ही वाचणार असल्याचा विश्वास यावेळी व्यक्त करण्यात आला.

पारस येथे मराठा पाटील समाज संवाद पदयात्रेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद

■अकोला,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

मराठा पाटील संघ, बाळापूर यांच्या वतीने आयोजित समाज संवाद पदयात्रेचे पारस येथे आगमन होताच संपूर्ण गावात उत्साहाचे वातावरण निर्माण झाले. ढोल-ताशांच्या गजरात, रस्त्यावर रेखाटलेल्या रंगीबेरंगी रांगोळ्यांतून आणि महिलांनी केलेल्या औक्षणातून पदयात्रेचे पारंपरिक व संस्कारशील स्वागत करण्यात आले. झंजय जिजाऊ, जय शिवरायह्व या घोषणांनी पारस गाव दुमदुमून गेले होते.पदयात्रा पाराशर मंदिर संस्थान येथे पोहोचल्यानंतर रॅलीचे रूपांतर जाहीर सभेत झाले. या सभेत समाजातील अनिष्ट प्रथा, अंधश्रद्धा, खर्चिक विवाह पद्धती व शेतीतील वाढता खर्च यावर चिंतन मंथन करत समाजबांधवांना दिशादर्शक मार्गदर्शन करण्यात आले. समाजातील एकजूट, स्वावलंबन, विचारशीलता आणि परिवर्तनाची गरज यावर वक्त्यांनी प्रभावीपणे प्रकाश टाकला.या कार्यक्रमाला मराठा पाटील संघटनेचे अध्यक्ष शरद

वानखडे, जेष्ठ नागरिक सहदेवराव पाटील, रामदास पाटील, दादाराव लांडे,वसंतराव पोहरे हिमंतराव मेटागे धनंजय नेमाडे मोहन सरप गजानन हरणे, जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष अशोक अमानकर यांच्यासह देवानंद साबळे, मधुसूदन माळी, रुपेश पटोकार, गणेश मुरुमकर, मधुसूदन टिकार, मोहन सरफ, सहदेवराव लांडे, रामदासजी लांडे, मधुकर लांडे, कालीन लांडे, शिवदीप लांडे, बिपिन लांडे आदी मान्यवर प्रमुख उपस्थित होते.

तिवसा बु गावाची जिल्हास्तरीय समितीकडून पाहणी

■बार्शिटाकळी,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

तालुक्यातील तिवसा बु. ग्रामपंचायतची संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियानांतर्गत २२ /१/ २६ रोजी गावाची पाहणी व रेकॉर्ड तपासणी करण्यात आली ग्रामपंचायत

तिवसा आयुष्यमान आरोग्य मंदिर,जि. प. शाळा, अंगणवाडी येथे भेट देऊन रेकॉर्ड पाहणी केली व संपूर्ण गावाची स्वच्छता पाहणी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांमार्फत करण्यात आली संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियान कार्यक्रमांम ध्ये ग्राम तीवसा येथील ग्रामपंचायत सरपंच श्रीमती मंदाताई भारत बहादरे व ग्रामपंचायत सर्व सदस्य सर्व ग्रामस्थ आयुष्यमान आरोग्य मंदिर कर्मचारी शाळेमधील शिक्षक वृंद व अंगणवाडी कर्मचारी यांनी सहभाग घेतला. संपूर्ण गावाची स्वच्छता व मान्यवरांचे स्वागत करण्याकरिता तिवसा. येथील गावकरी हे काम करता कुठेही बाहेर न जाता घरी थांबून मान्यवर टीम चे स्वागत केले २०२५ ला ग्राम तिवसा यांनी संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानांतर्गत सहभाग घेऊन गावाला तिसरा क्रमांक मिळवून दिला होता यावर्षी सुद्धा मंदाताई भारत बहादरे सरपंच यांनी व ग्रामस्थ सर्व यांनी मिळून या योजनेमध्ये सहभाग घ्यायचा अशे ठरविले व दिनांक २२/ १/ २६ रोजी गावाची प्रगती

पाहण्याकरिता या कार्यक्रमांतर्गत पाहणी झाली फळा फुलांनी भरलेली रोडला लागून असलेली स्मशानभूमी गावाच्या कडेला असलेले रस्ता रंदीकरण पाणी आडवा पाणी जिरवाअंतर्गत गावांमध्ये केलेले शोषखडे गुरांना पिण्याकरता गावाच्या दोन्ही बाजूला असलेले पाण्याचे हौद व २४ तास पाणी उपलब्ध गावाच्या दोन्ही बाजूला घनदाट

वृक्ष लागवड व वृक्ष रंगरंगोटी गावातील एकीचे बळ सर्व कार्यालयांचे रेकॉर्ड पाहणी करण्यात आली पाहणी दरम्यान माननीय गटविकास अधिकारी बार्शीटाकळी मिलिंद मोरे बाबुलाल राठोड शिक्षण विभाग, श्रीमती वैशाली बोदडे ग्रामस्थ व ग्राम स्तरावरील कर्मचारी यांचे लक्ष आता पाहणीच्या निकषाची आतुरता लागली आहे.

कृतियुक्त पर्यावरण संवर्धना सोबतच आदर्श नागरी कर्तव्याचा पुरस्कार काळाची गरज : अंबरीश पुंडलिक

■अकोला,दि.२४ (प्रतिनिधी)■

ऋषी आणि कृषि संस्कृतीचा अनोखा संगम असलेला सर्वाधिक युवकांचा आपला भारत देश सर्वार्थाने आत्मनिर्भरते सोबतच विश्वगुरू म्हणून जागतिक पटलावर अग्रेसरीत होताना हवामान बदलासोबतच सामाजिक विषमतेच्या प्राथमिक स्तरावरील समस्यां अतिशय गांभीर्याने हाताळत असल्याचे प्रतिपादन आधुनिक राजकीय व्यवस्थेचे अभ्यासक इंजि. अंबरीश पुंडलिक यांनी केले. राज्यस्तरीय आपत्ती व्यवस्थापन कार्यक्रम ‘आव्हान-चासलसर्ब ब्रिगेड २०२५-२६’ अंतर्गत डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाच्या दीक्षांत सभागृहात आयोजित विशेष मार्गदर्शन कार्यक्रमात तज्ञ व्याख्याता म्हणून उपस्थित राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते. सर्वाधिक प्राचीन ऋषी व कृषी संस्कृती लाभलेल्या आपल्या देशाने अनेकानेकलौकिक प्रस्थापित केले असून कधीकाळी अन्नधान्यासाठी इतर प्रागत राष्ट्रांवर अवलंबून असलेल्या आपल्या देशाने कृषी वैज्ञानिकांच्या अथक परिश्रमातून परिपूर्णता आणत आज आत्मनिर्भरता साध्य केली असून विदेशी चलन प्राप्तीसाठी शाश्वत स्रोत म्हणून पुढे येत आले आहे राहते गुलामहर्ष कालिंदी बाब आहे असे सांगताना अंबरीश पुंडलिक यांनी देशांतर्गत वास्तविक परिस्थितीला सुद्धा हात घालत सभागृहाला धीर

गांभीर केले. जागतिक हवामान बदलाच्या पार्श्वभूम ‘िवर देशांतर्गत कार्बन उत्सर्जन कमी करणे साठी वृक्ष लागवडीसह संवर्धन व एक सुजाण नागरिक म्हणून देशाच्या संस्कृतीला आधारस्तंभ मानत स्व. कुटुंब, समाज, पर्यावरण, समता/ समरसता या पंचतत्वांचे पालन करीत संपूर्ण भारतीय एकाच छताखालील असल्याचे जगाला दाखवून द्यावे असे भावनिक्त आवाहनही केले. नागरी कर्तव्य साधे साधे नियम पाळून सुद्धा पालन होऊ शकतात जसे की ट्रॅफिक सिग्नल पाळणे, लाच देणार नाही, राँग साइड जाणार नाही. पर्यावरण चे रक्षण करणे आवश्यक आहे . नदीचे किराणा स्वच्छ ठेवणे, जिथे मनुष्य घेऊन पोहोचला नाही तर ती नदी खूप चांगली आहे याचे कारण शोधणे आवश्यक आहे. प्लास्टिक वापर पूर्णपणे बंद करणे आवश्यक आहे पण स्वतःपासून कृतीस करणे आवश्यक आहे. कापडी पिशवी वापरावे असे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांच्या गळी उतरविण्यात पुंडलिक यशस्वी झाले. विद्यार्थी कल्याण अधिकारी डॉ. संदीप हाडोळे यांचे अध्यक्षतेत संपन्न झालेल्या या विशेष व्याख्यानेचे प्रसंगी बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाचे विद्यार्थी कल्याण अधिकारी डॉ. सोमीनाथ खांडे, अकोला येथील सामाजिक कार्यकर्ते नरेंद्र देशपांडे आदींची विचार मंचावर विशेष उपस्थिती होती.

एमआयएमची महाराष्ट्रात मुसंडी

सुकृत खांडेकर
०९५४२२४०००
sukriforyou@gmail.com

महाराष्ट्रतील
 महापालिका
 निवडणुकांमध्ये
 एआयएमआयएम पक्षाचे
 १२६ नगरसेवक निवडून
 आल्याने सर्वच राजकीय
 पक्षांना धक्का बसला
 आहे. मुस्लिम व्होट
 बँकेच्या जोरावर या

पक्षांना मिळालेल्या यशामुळे काँग्रेस, सपा, राष्ट्रवादी काँग्रेस अशा पक्षांना मुस्लिम मतदारांनी इशारा घेता दिली आहे. धर्मनिरपेक्ष पक्ष असा बँड वाजवते हे पक्ष मुस्लिम मतदारांना वर्षानुवर्षे आकर्षित करीत आहेत पण नंतर त्यांच्याकडे दुर्लक्ष केले जाते, हीच भावना मुस्लिम समाजात बळावली आहे. मुस्लिम मतदारांनी मोठ्या प्रमाणावर एमआयएमला मतदान केले, हे निकालानंतरच उघड झाले.

महाराष्ट्रात चार-पाच मोठे राजकीय पक्ष आघाडी किंवा युती करून एकमेकांच्या विरोधात लढत असतात. प्रकाश अश्वेकर किंवा रामदास आठवले यांच्या धशाला युती किंवा आघाडीला बरोबर घ्यावे लागते. पण एमआयएमला बरोबर घेऊन लढावे अशी कोणाची हिम्मत झाली नव्हती. यावेळी अकोला तिल्हयातील अकोटमध्ये स्थानिक पातळीवर भाजपने एमआयएमशी समझौता केला तेव्हा मोठा गहजब माजला. एमआयएम ही भाजपाची बी टीम

आहे असा टीकेचा भडिमार विरोधी पक्षाने केला. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना एमआयएमशी भाजपाने केलेला समझोता कदापि मान्य होणार नाही असे जाहीर करले जातले आहे. महाराष्ट्रात अनेक राजकीय पक्ष असताना मुस्लिम मतदारांना दुसऱ्या राज्यातील एमआयएम हा पक्ष जवळचा का वाटतो ? महाराष्ट्रातील मुस्लिमांचा राज्यातील राजकीय पक्षांवर विश्वास राहिला नाही का ? गेल्या वर्षी झालेल्या लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीत आणि यंद्याच्या वर्षी झालेल्या महापालिका निवडणुकीत मुस्लिम मतदारांनी उद्भव ठाकरे यांच्या उबाठा सेनेला मतदान केले. ते काही ठाकरेंपिथी प्रेम म्हणून नव्हे. तर ठाकरे हे भाजपच्या विरोधात कणवळपणे लढत आहेत म्हणून मुस्लिम मतदारांनी मशालीवच घेऊन दाबले. आता एमआयएम हा पक्ष त्यांनी जवळचा वाटू लागल्यामुळे मुंबईचे उद्भव ठाकरेंच्या पक्षाचे कुसाम होणार आहे.

ओसेवी यांनी सुरुवातीला महाराष्ट्रात मराठवाड्यात लक्ष्य केंद्रीत केले. छत्रपती संभाजीनगर व नांदेड वाघाळा महापालिकेत एमआयएमचे प्रथम शिरकाव केले.यंद्याचा निवडणूकीत छत्रपती संभाजीनगर महापालिकेत ३३ तर नांदेड वाघाळा महापालिकेत १४ नगरसेवक एमआयएमचे निवडून आले आहेत. छ. संभाजीनगरमध्ये शिवसेना व उबाठा सेनेपाक्षा जास्त नगरसेवक एमआयएमचे निवडून आले आहेत. मुंबईमध्ये ८, नगरपूरमध्ये ६ तर ठाण्यात ५ नगरसेवक

निवडून आणण्याची किमया एसआयएमने केली आहे. मुंबईमध्ये राज ठाकरेच्या महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे ६ नगरसेवक निवडून आले आहेत. सोलापूरमध्ये २१, धुळेचा १०, अमरावतीचा १२, सोलापूर महापालिकेत ८ नगरसेवक एसआयएमने निवडून आले आहेत. मुस्लिम मतदार कसा एकवटलेला आहे हे त्याचे चित्र आहे. एका राजीत किंवा मशिदीतून ऐनेवळी फतवा निघाला म्हणून एसआयएमला मुस्लिमांचे एक गड्डा म्हाजूर झालेले नाही. महाराष्ट्रातील महापालिका निवडणुकीची तयारी एसआयएमकडून अगोदरपासून चालू होती. निवडणुकीचे सूक्ष्म व्यवस्थापन करणाऱ्या भाजपालाही त्याची कुणकूण लागली नाही. सन १९९९ मध्ये एसआयएमने महाराष्ट्रातील विधानसभा निवडणुका लढवली होती. २०१२ साली नांदेड महापालिकेत एसआयएमचे ११ नगरसेवक निवडून आले. २०१७ मध्ये मात्र या पक्षाला खातेही उडवता आले नव्हते. २०१४ मध्ये मोदी लाटेत एसआयएमचे दोन आदर महाराष्ट्र विधानसभेत निवडून आले. २०१५ मध्ये औरंगाबाद महापालिकेवर या पक्षाचे २५ नगरसेवक निवडून आले. २०१२ मध्ये महाराष्ट्रात नोंदणीकृत पक्ष म्हणून निवडणुक आयोगाकडे एसआयएमची नोंद झाली. २०११ मध्ये इतिहायज जेलिल हे औरंगाबाद लोकसभा मतदारसंघातून एसआयएमचे खासदार म्हणून निवडून आले. वर्षानुवर्षे मुस्लिम मतदार काँग्रेसला मतदान करीत

होता. मुंबईतील मुस्लिमांची वस्ती मोठ्या संख्येने असलेल्या प्रभागातून कौन्सिलचे उमेदवार म्हणून मुस्लिम नागरिक महापालिकेत निवडून येत असत. नबाब मलिक आणि अबू आझमी यांसारखे ते ते मुस्लिम मतदाराना आपल्या पक्षाकडे आकर्षित करी असत. मलिक हे अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादी कौन्सिलचे मुंबईचे अध्यक्ष आहेत तर आझमी हे मुंबईतील सपाचे मोठे नेते आहेत. यंदाच्या निवडणुकीत मुंबई व महाराष्ट्रातील मुस्लिम मतदारानी कौन्सिल, राष्ट्रवादी किंवा सपा यांना एसआयएम हा पर्याय स्वीकारला असल्याचे निकालानंतर स्पष्ट झाले आहे.

छत्रपती शाही असह्योदीन ओवेसी हे आम्रकम नेते आहे. मुस्लिमांचे प्रसन्न ते जाहिरपणे व संसदेत प्रभावीपणे वाडत असतात. ते उराम वक्ते आहेत. भाषणाने ते संविधान व भारतीय कायद्याचे कलम सांगून पुरावे देत असतात. तथाकथित धर्मनिरपेक्ष पक्ष मोदींना देशाचे निसर्वादा पंतप्रधान होण्यापासून राखू शकले नाहीत किंवा महाराष्ट्रात महायुतीला सत्तेवर येण्यापासून कोणी अडवू शकले नाही. अखेर खत त्यांनी बोलून दाखवली आहे. यापुढे राजकीय पक्षांना मुस्लिम मतदाराना गृहित धरता येणार नाही, असे त्यांनी बजावले आहे. महाराष्ट्रात जिल्हा परिषद निवडणुका लढविण्याचा त्यांच्या पक्षाचा विचार आहे असे तसेच पश्चिम बंगाल, तामिळनाडू, आसाम येथेही रणनीत्या विधानसभा निवडणुका एसआयएम लढविणार आहे.

गेल्या काही वर्षांपासून जसे हिंदुत्वाच्या नावावर

मतांचे धुवीकरण होते आहे तसेच मुस्लिम, ख्रिश्चन, आदी धर्मियांच्या नावावरही मतांचे एकत्रीकरण होते आहे. भाजपाने महापालिका निवडणुकीत एकाही मुस्लिमाला उमेदवारी दिली नव्हती. मुस्लिमांना भाजपाला विरोध आहेच पण धर्मनिरपेक्ष म्हणविणारे पक्षही मुस्लिम समाजाला प्रतिनिधीत्व देत नाहीत हा या समाजाचा रोष आहे. लोकसभा विधानसभा निवडणुकीत इंडिया आघाडी होती, म्हणून मुस्लिमांनी आघाडीला मतदान केले. महापालिका निवडणुकीत आघाडी नव्हती म्हणून पर्याय म्हणून एमआयएमला पसंती दिली. मुस्लिम समाजावर कसुरावादी नेत्यांचा प्रभाव जास्त आहे, घुडीपल हाच वर्षांनी येणाऱ्या निवडणुकीत मुंझा सूर्यवंत परिचय करण्याचे आव्हान एमआयएमची नवननिर्वाचीत रुक्मण नगरसेविकेने करताच, समाजात जळोश झाला, यावरून देशभर लोकशाहीला धोका म्हणून आक्रोश प्रकटला. धुवीकरणाला येग आला तर त्याचा लाभ भाजपालाच होतो हे निवडणूक निकालाने सिध्द केले आहे.

एमआयएमआयएम म्हणून देशात ओळखल्या जाणाऱ्या या पक्षाचे नाव ऑल इंडिया मजलिस र इतेहादुल मुसलमीन असे आहे. स्वातंत्र्यपूर्व काळातच या पक्षाची स्थापना हैदराबाद संस्थानमधून झाली. इंद्रेहत म्हणजे ऐक्य. समाजात ऐक्य भावना जोपासण्यासाठी व टिकविण्यासाठी एआयएमआयएम स्थापना झाली. सुरुवातीच्या

काळात नवाब बहादूरया जंग यांनी या संघटनेचा कारभार पाहिला. एआयएमआयएमची उभारणी व इतिहास हा संघर्षाचा आहे. बहादूरया जंग यांच्यानंतर कासीम रखवी संघटनेचे अध्यक्ष झाले. त्यांच्या कार्यकर्त्यांनी रझा नावाची संघटना स्थापन केली. पोलीस कारवाईनंतर रझाकारांवर खटले दाखल झाले. कासीम रखवी यांनाही शिक्षा झाली. मुस्वतीतील तेलंगुडा जेलमधे व नंतर पुण्याच्या येरवडा जेलमधे त्यांना ठेवण्यात आले. १९५७ मधे त्यांनी सुटका झाल्यावर ते कारावाला निघून गेले व तिथेच त्यांचे १९७० मधे मृत्यू झाला. दम्याचा अबदुल वाहिद आवेसी यांनी इस्तेहादुत मुसलमानांचे पुनरुज्जीव करेले व नंतर त्यांचे पुत्र सुलतान सलाउद्दीन आवेसी एएआयएमचे अध्यक्ष झाले. सलाउद्दीन आवेसी हे हैदराबाद पालिकेचे अध्यक्ष होते. नंतर ते वेगवेगळ्या मतदारांसधातून आंध्र प्रदेशच्या विधानसभेत चार वेळे निवडून गेले. १९६२ ते २५थम आमदार झाले. नंतर खासदार म्हणून निवडून गेले. सलाउद्दीन आवेसी यांचे पुत्र अससुद्दीन आवेसी हे १९९४ ते २००४ या काळात आंध्र प्रदेश विधानसभेत आमदार होते. नंतर ते हैदराबादमधून लोकसभेवर खासदार आहेत अससुद्दीन यांचे भाऊ अन्नकरूद्दीन हे आंध्र प्रदेश विधानसभेत आमदार आहेत. एआयएमआयएमने केवळ हैदराबादचा स्थानिक पक्ष ही ओळख घेऊन आंध्र प्रदेश, तेलंगणा, महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश, बिहार, कर्नाटक अशी अनेक राज्यात मजल मारली आहे.

स्वीकृत नगरसेवक पद राजकीय पातळीवर देण्यापेक्षा ; सामाजिक पातळीवर दिले तर राज्याचे नाव सुवर्ण अक्षरांनी कोरले जाईल

नियुक्त व जिल्ह्यात महानगरपालिका विविध क्षेत्रांमध्ये निवडणुका झाल्यात आणि त्यातूनच स्वीकृत सार्वजनिक सेवा करण्यासाठी स्विकृत सार्वजनिक सेवा कराव्यात? जिथे जिथे त्याग हा असतो, तेथे भावना पाहिले. याका- बाजूला सार- सुध्दा पाहिले. त्याच- पक्ष आपण निवडून या- असतात आ- प्रत्येक महा- सामाजिक मानाचे स्था- सामाजिक निष्ठावंत, वि- झटणारे समाजसेवक आहेत त्यांचे दिसत नाही पुढाऱ्यांनी पाहिले. यात

काम करणाऱ्यांना
दस्य म्हणून का घेऊ
नये. असा हे ध्येय आहे. तिथे
मालाच पाहिजे व त्यागाची
बाबची पक्षानी ठेवली
लाने थोडे राजकारण
रून सामाजिक कार्याला
प्रधान्य दिले
प्रमाणे संपूर्ण राजकीय
माल्या पक्षाचे उमेदवार
हे यासाठी प्रयत्नशील
ति असायला हवे. परंतु
असा प्रणालिकेच्या अर्गात
कार्यशीलता कुठे तरी
न असणे गरजेचे आहे.
कार्य करणारे
हवे व समाजासाठी
वेगवेगळ्या क्षेत्रातील
सुद्धा असतात आणि
कार्य अफाट असते परंतु
ही, ही बाब राजकीय
प्रामुख्या लक्षात ठेवली
सुप्रामुख्याने पत्रकार,

सामाजिक कार्याला मोठी मदत होईल. राजकीय पुढारी हा आपल्या पद्धतीने कार्य करेलच यात दुमत नाही.पंतु सामाजिक क्षेत्रातील समाजसेवक हे आपले कार्य आगळ्यावेगळ्या पद्धतीने करून एक नवीन विकासाचे पाऊल उभे करू शकते व नवीन ऊर्जा निर्माण करू शकते. कारण सामाजिक कार्याची जाणीव व दांडगा अनुभव यांना पुर्वीपासूनच असतो फक्त साथ हवी सरकारची व राजकीय पक्षांची. त्यामुळे सरकारने राजकीय ताळमेळासोबत सामाजिक कार्याची बांधिलकी जपणाऱ्यांना जर सरकारने स्वीकृत नगरसेवकादी नियुक्ती केली तर शहराच्या विकासासमर्थे मोठी भर पडेल व मदत होईल. सरकारला माझी विनंती आहे की स्वीकृत नगरसेवकांच्या बाबतीत सरकारने गांधीयाने विचार कायला हवा.कारण आधुनिक युगात शहर ,राज्य, देश सध्याच्या परिस्थितीत विकासाचा महामेरू उभा करीत आहे यात स्वीकृत

आकाशच्या माध्यमातून लेलेकमध्ये सामाजिक पडदली तर अवश्य त्याचे ईश्वर, कारण राज्यातील गांमध्ये जर सामाजिक व्यक्ती सहभागी झाली तर चित्त आगळेवेगळे दिसून येत यामध्ये येणारे स्वीकृत वेगवेगळ्या क्षेत्रातील वेगवेगळ्या विषयांच्या मनभाषणे नवीन ऊर्जा देण्याचे काम करतील. कारण आज अमुभव व अभ्यास विकासासाठी हातभार लावले. स्वीकृत केली निरुक्ती सामाजिक क्षेत्री तर राज्याचे नाव सुवर्ण अक्षरात कोरले गेले. गरीबी सर्वच राजकीय पक्ष व समाजकम करून ताडतोब तला पहिजे. जेणेकरून कार्यवाही नवीन चालना हिंद.

सत्ताक दिने हे
जण आहेत हे
कहाते आहे या
वाहत असते
जण आजचा
वाचा आहे हे
ही. आज २५
रात्री मतदार
रात्री भारतीय
चला गेला.
हणजे २५
नित निवडणूक
ली म्हणून हा
मतदारदिवस
तो. भारतीय
सुजाण
मूलभूत हक्क
मूळ मतदार
कावागारिकांनी
मतदान नोंदवून
ही असा उद्देश
गून या दिवशी

दिवशी मतदान करण्याऐवजी सहकुटुंब
सहलीला जाण्याचा ट्रेंड सुशिक्षित
वर्गात दिसून येतो आणि एकट्याने
मतदान केले नाही तर काय फायदा
पडणार असाच आविर्भाव या
लोकांमध्ये दिसून येतो. जे मतदान
करतात त्यातील काही लोक मतदान
करण्याऐवजी आपल्या मताची विक्री
करतात. रोटी, बोटी, आणि
चपटीसाठी काही जण आपले मत
अक्षरशः विकतात. अर्थात सर्वचजण
असे करतात असे नाही. बहुतेक जण
विचार करून आपल्या दंडासाठी
समाजासाठी योग्य अशा उमेदवाराला
मतदान करतात हे ही नाकारून
चालणार नाही अशा लोकांची संख्या
वाढली पाहिजे. लक्ष्मी

श्याम बाप्पा ठाणेदार
टॉप, जिल्हा पुणे
९९२४४४२९५

राष्ट्रीय मतदार दिन

सूर्यनारायणाला मनोभावे पूजण्याचा दिवस : रथसप्तमी

[illegible]

जणजाणतो. आपल्या
तला सजीवांना ऊर्जा
प्रेरलेख केला जातो.
आपल्याला नकोस
ी करू शकत नाही,
ध्दधे भगवताचा वास
ा प्रत्येकांप्रती कृतज्ञ
अतिरु सदाचा चरांच
अंतरी ठरवा राहावा
निर्मिती केली आहे.
शेणेतरी मित्रबैलाचे
ली जाते. दसऱ्याला
चा घरास घडिला जातो
नेच्या भावातून केली
ाला आपल्या तेजांना
चाचा दिवस म्हणजे
लागल्याने उभे राहून
दुख लागले आणि
राजराजत्व त्याविषयी
र्मात सांगिले. मी
ने परमेश्वराजत्व
सायासाठी सात अश्व
ा दिवशी सूर्यदेव त्या
. याचा अर्थ सात
ा जाऊकण्याची परंपरा
युर्मानांही वाढते असे
ण उपवास कर्याने

काळा सांगितले आहे.

कारावे. सूर्यदेवाची नावे घेऊन सूर्यनमस्कार
या सूर्यनारायणाची आकृती काढून त्याची
विठे वाहवाती. सूर्याला प्रार्थना करून
आणि सूर्यकवच, चापैकी एखादे स्तोत्र
याथसाप्तीच्या दिवशी कुठलेही व्यसन करू
यापासून प्रतिदिन सूर्याला प्रार्थना करावी
त्यामुळे उसम आरोग्य प्राप्त होते.
असेलसेले ड जीवनसत्त्व मिळते. काळाचे
२. सूर्य हा ग्रहांचा राजा असून त्याचे स्थान
न असून सर्व ग्रह त्याच्याभोवती प्रदक्षिणा
सूर्य असून ग्रह त्याचा प्रकाश घेतात.
सहच आहे. सूर्याला प्रतिदिन अर्घ्यदिल्याने
स करण्यासाठी सूर्याला बळ मिळते असेही
काळाचात घडोड्यांचा सूर्यनारायणाचा रथ, अरुण
काळाकाढतात. सूर्यनारायणाची पूजा करतात.
र एका बोळक्यात दूध उज्ज जाईपर्यंत
परंपर्पण होईपर्यंत ठेवतात. त्यानंतर उर्वरित
चे तीळवण, जावयाचे प्रथम वाण आणि
या वेळी सुलेला, जावयाला आणि
तीत. स्वतः तस राहून साऱ्या सूर्यमंडळाला
शांती न घेता अश्वित
च्या चरणी या
दन !

मोक्षदा बाणेंकर,
काळाचौकी, मुंबई

यातुन आपण काय साधलं....

काव्य प्रयोग कसा झाला याबाबत अनेकांनी यांचा काव्य-
कोर्टांनी सोईस्कररित्या निकाल दिलेला दिसुन येतो. नोटबंदी
आणि त्या पन्नास दिवसकाचा काळात ३०० हून अधिक
तपसून, पुणे नोट आसा करू शकलो नाही. हाच नोटबंदी
आता इतके दिवस होऊन सुध्दा यावर नोटबंदीचा फसवणूक
आल्या फसलेल्या प्रयोगाला चांगलेच प्रमाणपत्र देत आ
नाही काय ? पण नोटबंदीच्या झालेल्या प्रयोगाला कुणी
नसे अवेढ असला तरीपण त्यालायाने सोईस्कररि
त्येक संस्काराला आपली स्वतःची दिशा ठरविण्याचा अधिक
पदेची रितसर मंजुरी घेणे जरूरी नाही काय ? कारण हा प्रस्न
दे संस्थितरणे चर्चा करणे व निर्णय घेणे आपले कर्तव्य
म्हणतात की ज्यांना हरण्याची भिती आहे त्यांचा पराभव
यादुराग्रही नित्यनासा यासाठी द्याला सरकारने वेड्या धरले हो
नाही काही स्वतःलाच व्यक्ती चोर समजू लागले होते. नोटबं
नातून राबवून डिमोनिटायझेशन ससेस असा आव आण
लेली सारी प्रतिष्ठा धुळीला मिळविली गेली. असा वि
मसे आपल्याला नोटबंदीने दिसुन आले होते. परिणामात
मुजु कामगार दोषीधडीला लागलेले दिसुन आले. ल
नाही काय गमवाव्या लागल्या. तरीही आपण नोटबंदीचे स
र्णण्याची प्रक्रिया फारच कमी वेळता केली गेली हो
धील शोकांतिका नाही काय ? नोटबंदीबाबत सर्वोच
आहे, याकडे सरकारने वेळीच लक्ष देणे अगत्यात
सामान्य लोकांवर व इतर माध्यमावर काय झाला हे थप
बंदीने आपण काय साधलो, हे निश्चितपणे सांगणे यावर
पण, प्रथित्या या फसलेल्या विषयावर नेहमीच चर्चा हो
सांगण्याचे वाटेची की, कोणताही अतिंसंवेदनशील व
कार्याबाबत निर्णय घ्यावयाचा असेल तर ती चर्चा संवेद
ज्वेत रूपाने खरे ठरावे.

महाराष्ट्रातल्या सादर केल्या त्या
संबंधीच्या वादग्रस्तते संपूर्ण देश
कडून बँकेच्या गर्दीत मृत्युमुखी
पाऊन फसवा प्रयोगच म्हणावे
येथे उपयोग म्हणण्याऐवजी आपण
होत हे आपल्या सर्वांसाठी
च बदलवु शकत नव्हते. हा
आपल्या वाटाळा असेच म्हणावे
आपण काढतेने दिला असला,
तुम्हाला सामान्य जनतेची संबंधीत
व्यवसाय काय? म्हणूनच
नसित्त आपण
होते. नोटा बदल करण्यासाठी
दीक्षा निर्णय आय. बि. आय.
ला गेला होता. या स्वायत्त
चित्र भावकल्लोळ देशामध्ये
देशात असंघटीत क्षेत्रातले
दोषांविषयी तरुणांना त्यांच्या
मनमर्थन करतो आहे.

ती ही आपल्या सर्वांसाठी
न्यायालयाने जे निरीक्षणे
आहे, नोटांपेक्षा परिणाम
आणते, दरमिण महत्वाचे नाही
र अजुनही प्रश्न चिन्ह असु
होत राहिले हे माझ खरे। पण
सामान्य लोकांची निगडीत
त होणे अनिवार्य आहे असे

करता. या बाबासाहेबांना दिलेल्या या अन्वयातून दुसऱ्याच करतात. या लोकांमुळे लोकशाही कलंकित होत आहे. बाबासाहेबांनी हे अस्व आपल्या हातात देण्यासाठी किती कष्ट सोसले याचीही जाणीव या लोकांना नाही. संविधानाच्या मदतनाचा मूलभूत हक्क समाविष्ट करून बाबासाहेबांनी आपल्याला सर्वात मोठा हक्क मिळवून दिला आहे. आपलव हा मदतनाचा पवित्र हक्क बजावून प्रत्येकाचे लोकशाही बळकट करायला हवी. प्रत्येकाचे मदतनाचा हक्क जबाबदारीने बाजावल्यास देशाचे भविष्य बदलू शकते. त्यामुळे प्रत्येकाचे निराशावादी भूमिका सोडून जागरूकतेने व स्वयंस्फूर्तीने प्रत्येक निवडणुकीमध्ये मदतनाचा हक्क बजावून राष्ट्रीय कार्यामध्ये आपल खारीचा वाटा उचलायला हवा. लोकशाहीचे बळकटीकरण कारावायचे असेल तर जागरूक मतदारांचा एक मोठा वर्ग अस्तित्वात येणे आवश्यक आहे. त्यामुळे आपला देश विकसनशीलतेकडून विकसित देश होण्याकडे निश्चितच मदत होईल. १९ वर्षांपेढील सर्व सुजाण नागरिकांना आपणी निवडणुकीमध्ये मदतनाचा हक्क बजावाला तर राष्ट्रीय मदतना दि-

पेसा : एक अति महत्वाचा पण दर्लीक्षित कायदा

प्राथमिक भागातील दुर्गम आदिवासी क्षेत्राच्या भागातील शेतकरी, ग्रामस्थ लोकांना विशेष हक्क देणारा पेसा कायदा अत्यंत महत्त्वाचा असूनही दुर्लक्षित आहे. आदिवासी क्षेत्र काम करणाऱ्या बऱ्याच संस्थांना (काही अपवाद वगळता) ह्याची माहिती नाही असे दिसून आले. आज काल वन भागातील जमिनी लवळकावून तिथे मोठे सार ऊर्जा, पवन चक्की, जेल व गियुट निर्मिती साठी प्रकल्प उभारले जात आहेत. तेथील वीस वन उत्पादने ताब्यात घेवलेली जात आहेत. खाणी उद्योग उभारले जात आहेत. त्या सर्वांना कायदेशीर रित्या प्रतिबंध करण्याची शक्ती ह्या प्रांताचेभेच्या नियमां मध्ये आहे. ह्याप्रकन ह्या कायद्याची उपयुक्तता लक्षात येईल. त्यामुळे ह्याची माहिती करणे पुणे आवश्यक आहे.

वारकरी संप्रदायातील ८०% लोक हे शेतकरी असून विठ्ठलाच्या भक्ती रसाने न्हाऊन गेलेल्यामुळे त्यांच्या वरील होणारे अन्याय, शोषणाचा त्यांना विस्तर पडला आहे. तसेच १०% आदिवासी हे सुद्धा शेतकरीच आहेत. त्यांच्या शिक्षण, सामाजिक आणि आर्थिक मागासलेपणा ह्यामुळे संविधानाने दिलेल्या शक्तीची त्यांना जाणीव नाही.

आपल्या देशाला वैविध्यपूर्ण प्राचीन आदिवासी संस्कृतीचा वारसा लाभलेला आहे. त्यामध्ये ७०० आदिवासी जमाती आहेत. त्यांची संस्कृती, परंपरा आणि भोवतालचा नैसर्गिक परिसर यांचे जतन करताना यावे म्हणून सन १९६६ साली सरकारने पेसा कायदा म्हणजेच पंचायत राजा अधिनियम १९६१ (पंचायत राज अधिनियम १९६१) कायदा

(PESA Act)- The Provisions of Panchayats (Extension to the Scheduled Areas) Act, 1996 हा पारित केला. त्याद्वारे अनुसूचित (आदिवासी) क्षेत्रांमध्ये स्थानिक स्वराज्य संस्थांना ग्रामसभेला विशेष अधिकार प्रदान करण्यात आले. ग्रामसभा ही स्वयंपूर्ण व सर्वोच्च निर्णय संस्था मानली जाते आहे.

ह्या कायद्याच्या अंमलबजावणी साठी नियम कराय सर्वच राज्यांनी खूप विलंब केला होता. महाराष्ट्राने बाबतचे नियम २०१४ साली पारित केले आहेत.

महाराष्ट्रामध्ये १३ जिल्ह्यांतील ५९ तालुके आणि ५९ गावे अनुसूचित क्षेत्र घोषित केली आहेत, ज्यांना एक कायद्यामुळे विशेष अधिकार मिळतात. गाव म्हण सामान्यतः एक वस्ती किंवा वस्त्यांचा समूह किंवा खेडे किंवा एक समुदाय असलेल्या आणि परंपरा अरीतिरिवाजांनुसार त्याचे व्यवहार व्यवस्थापित करणा खेड्यांचा समूह. त्या ठिकाणी आदिवासी लोकसंख्या प्रमुखत्वाने जास्त आहे.

पेसा कायद्यामुळे सर्वांक संस्थांनाच जर जंगलत लघु वनउपज (तेंदूपत्ता, महुआ, मध, बांबू, बहु उद्देश फुले, करवंदे, जांभळे वगैरे) गोळा व विक्री ग्रामसभेला अधिकार दिला आहे.

ग्रामसभेच्या संमती शिवाय जमिनीचे हस्तांतर भुसंपादन करता येत नाही. अशा काही केसेस आणि जिथे न्यायालयीन लढा न देता, पेसा कायद्या तत्कृतद्वारे त्यांना जमीन परत मिळाली आहे.

आदिवासी दुर्गम भागात जाऊन (जिथे काहीही सुविधा नाही) काम करणारे अनेक नेते, साकारकर्ते मर्यादात आहेत ही अभिमानाची गोष्ट्यांनी ह्या कागदाच्या अभ्यास करून बोकलांगना, विकासच्या नावाखाली पर्यावरणापोहचवणारे मोठे प्रकल्प, उद्योग यांना 'ग्रामपूर्वसंगती आवश्यक' ह्या निकषावर लढे दिले अथवा जलस्रोताचा वापर, सिंचन ह्याचे व्यवस्थापने पूर्ण अधिकार ग्रामसभेला दिले आहेत. ग्रामस्थांचे समान अधिकार असून सम प्राप्तीचा वाटप व्हावे असे अभिप्रेत आहे.

थोडक्याच आदिवासी समाजाला त्यांच्या भूमी, जमिनी यांचे संरक्षण व व्यवस्थापनाचा हक्क आणि प्रक्रियेवर स्वायत्तता देण्यात आली आहे.

अशा रीतीने स्थानिक समुदाय नैसर्गिक संसाधन नियंत्रण देऊन, पेसा कायदा शाश्वत विरोध प्रोत्साहन देऊ. शतकानुशतके निसर्गाशी सुसंगत जगणारे आदिवासी पर्यावरणीयदृष्ट्या शाश्वत संसाधनांचे व्यवस्थापन करू शकतात.

दारू उत्पादन, विक्री व सेवन यावर नियंत्रण ठेवून अधिकार तसेच सामाजिक व सांस्कृतिक संरक्षण करण्याचे स्वातंत्र्य बहाल केले आहे.

आदिवासी समुदायांच्या परंपरा, चालीरीति आणि जनत करणे, रीतिरिवाज व सांस्कृतिक जगणे ही तर मुख्य उद्दिष्टे आहेतच.

शरण मित्रांच्या परंपरा अस्मिता श्रेयां

ग्रामपंचायतींना दर वर्षी आदिवासी उप-
नियतव्ययाच्या ५% थेट निधी देण्यास मान्यता
आहे.
खर्चाच्या आराखडा तयार करणे, योजना ठरवणे
विनियोग, पाणलोट क्षेत्र विकास वगैरे ठरवणे
अधिकार ग्रामसभेला आहे.
सोयी भाषेत, पेसा कायदा मुळे आदिवासी
स्वशासनाचा अधिकार प्राप्त झाला. तर
महिलांना नैसर्गिक साधन संपत्ती वर त्यांचा
ह्या तत्वाला कायदेशीर कवच मिळाले.
परंतु प्रस्थापित सत्ताधारी, राजकारणात मुळे
असूनही अंमलबजावणी न झाल्यामुळे अखंड
पतत वर्ग केला जातो. त्यामुळे आदिवासी
प्रशिक्षण, क्षमता बांधणी, लोक सहभाग
महत्वाचा आहे.
पेसा कायद्याने राज्य सरकारवर सुद्धा बंधने घातली
की त्यांनी पेसा कायदाशी विसंगत कायदे व
ज्यामुळे ग्रामसभेचे अधिकार कमी होतील.
परंतु असे अनेक परस्परविरोधी कायदे आहेत
हक्क कायदा (२००६), जमीन संपादन, पुनर्वसन
पुनर्वसनात उचित भरपाई आणि पारदर्शकतेचा
कायदा (२०१३), नव्यजीव संरक्षण कायदा
उत्तमनवारील राज्य धोरणे वगैरे पेसाच्या
आणि आदिवासी समुदायांना दिलेल्या
विसंगत आहेत. ज्यामुळे गोंधळ निर्माण होतो
पणजी अंमलबजावणी अस्थिरता येतो

योजनेच्या
यता दिली
नी, निधीचा
परिष्णयाचा
लोकांना
तेच 'त्या
हक्क आहे'
तू चांगला
र्चित निधी
लोकांचे
अतिशय
हली आहेत
रू नयेत,
त जसे वन
सम आणि
अधिकार
संसाधन
तरतुदीशी
धिकांशी
तो आणि

स्वातंत्र्य मिळून ७८ वर्षे झाली तरी आप
ग्रामीण भागातील पायाभूत सुविधा, आरोग्य
व्यवस्था, रस्ते, वीज, शिक्षण, स्वच्छ नि
पुरवणे वगैरेची दुरावस्था आहे. तर पेसा अ
हाल विचारयाला नको. तिथे अति कुपोष
प्रमाण, बाल विवाह वगैरे समस्या अ
पिढ्यानी पिढ्यांशेती करून त्यांना दावा मं
पण जमिनीवर मालकी हक्क (सात बारा) मि
सामाजिक आणि आर्थिकदृष्ट्या मागासले
मुलाख्याने विदर्भांमध्ये सामूहिक किंवा
'निस्तार हक्क' देण्यात आलेले आहे. त्याम
विभागातील जळणासाठी लाकडे, मुसम
वगैरे घरातुी उपयोगासाठी गीण खनिजे, व
तेसेच या जमिनीतून गुरे चारणे वगैरे अधि
आहेत.

मुख्य दुर्लक्षित प्रश्न हा आहे की अजूनही
आदिवासी हे पोषित अनुसूचित क्षेत्राच्या
व पेसा मशील तरतुदी पासून वंचित आ
आदिवासी बहुल वन क्षेत्राचे 'आदिवासी स
प्रशिक्षण संस्थे' मार्फत नव्याने स
राज्यपालांनी अश्या गावांचा अनुसूचित क्षे
करणे जरूरी आहे. तेसेच पेसा कायदा
अंमलबजावणी साठी प्रयत्न होणे जरूरी आहे

सर्त
१०

बाह्य उपचार कितीही करा
भाषा होणार नाही सुट्ट
बोला मराठी लीहा मराठी
प्रचलनत भाषा होईल रुढ ..
‘माय मराठी ’ म्हणवून घेता
करता तिच्याशी दुजा भाव
अन्यभाषिक का स्विकारतील
विचारा प्रश्न मनालाच राव ? .
पाठ्या बदला टोण्या बदला
बदला तुम्ही जेंडे
मनी परिवर्तन नाही तोवर
परिणाम दिसून येईल का गडे
सुमारे ५०%
बाहेर आहेत.
हेत. खरे तर
संशोधन आणि
वैक्षण करून
त्रात समावेश
च्या प्रभावी
हाहे.

प्रा.अशोक सारडा मेहकर
(०५०३३०४३३०)

सतीश देशमुख
११/१४६६१/

भक्तिमार्ग

आचार पुण्यमार्गाचा...

कोमल वाणी दे रे रामा।
विमल करणी दे रे रामा।
विमल म्हणजेच पुण्यमार्गाच्या आचाराबरोबरच मणसाचं बोलणंही शुद्ध, सात्विक आणि सौजन्याचं हवं असा उपदेश समर्थ रामदास स्वामी देतात. ते पुढे म्हणतात, तोडी सीबी असो नये। दुसऱ्यास देखोन हांसो नये। उणे अंगी संचारो नये। कुळवंताचे।। येकाचा घात करू नये। लटिकी गोही देऊं नये। अप्रमाण वर्तू नये। कदाकाळीं।। समी याबा चुकों नये। सत्वगुण सांझू नये। वरियास दंडू नये। शरण आलिया।।

इथे श्रीसमर्थानी विचार आणि कृती यांच्या शुद्धतेबरोबरच उचाराच्या शुद्धतेवरही भर दिला आहे. अनोळखी माणसाच्या कृतीपूर्वीच त्याच्या बोलण्यावरून

आपण परीक्षा करत असतो. अनेकांच्या तोंडात लहान-पणापासूनच काही अपशब्द बसलेले असतात. काही गावांमध्ये, भागांमध्ये एखादी शिवी इतकी रुढ झालेली असते की तो अपशब्द आहे असं तिथल्या लोकांना वाटतच नाही. मात्र परक्या माणसाने त्यांचं बोलणं ऐकलं तर तो भांबावून जातो. म्हणूनच श्रीसमर्थ म्हणतात, तोंडात शिवी असू नये आणि दुसऱ्याची फजिती पाहून कधी हसू नये. एखाद्या थोरामोठ्या कुळशीलवंताचं एखादं न्यून बघून हसू नये कारण दुर्दैवाच्या दशाव-तारात कोणावरही अशी वेळ येऊ शकते. तेव्हा आपल्या मनाचा मोठेपणा अबाधित ठेवून मौन पाळावं. श्रीसमर्थं भुल्लूक कारणावरून वाद घालण्याची सवय त्याजण्याविषयी सुचव-तात. कोणी आग्रह धरला म्हणून खोटी साक्ष देऊ नये, कुमार्गाचं वर्तन करू नये, कोणाचा विश्वास-सघात करू नये, चहाडी-कुचाळकी-परस्त्रीगमन करू नये असंही श्रीसमर्थ सांगतात. कोणावरही अपरोक्ष टीका करणं, निंदा करणं हीनपणाचं आणि म्हणूनच त्याज्य असल्याचं ते सांगतात.

देशभेरी भारतीयांसाठी अन्य सणांपेक्षा महत्त्वाचा सण म्हणजे प्रजासत्ताक दिन आणि गीतेप्रमाणेच पवित्र अशी आपली राज्यघटना... म्हणूनच दरवर्षी २६ जानेवारीला प्रत्येक भारतीयाच्या मनात सदोदित तेजाळणार राष्ट्रतेज अधिकच प्रखर झालेलं दिसतं. विविध उपक्रमांद्वारे मोठ्या धामधुमीत हा दिवस साजरा केला जातो. शालेय विद्यार्थ्यांपासून वृद्धांपर्यंत सर्वच जण यादिवशी मोठ्या श्रद्धाभावाने तिरंग्याला वंदन करतात. दिल्लीत संपन्न होणारी परेड पाहताना प्रत्येक भारतीयाचा ऊर अभिमानाने भरून येतो. शौर्यपदक पटकावणाऱ्या लष्करी अधिकाऱ्यांना मनोमन वंदन केलं जातं, त्यांच्या पराक्रमाला दाद दिली जाते. हा दिवस वीरांची शौर्यगाथा गाण्याचा, विविध संस्कृतीचा उद्घोष करण्याचा, लोकशाहीची मूल्यं जपण्याचा निर्धार करण्याचा आणि समाजातील बंधुभाव वृद्धिंगत करण्याचा एक सुयोग्य मुहूर्त आहे असंही आपण म्हणू शकतो. पण हा दिवस साजरा करताना काही मुद्दे विचारात घ्यायला हवेत जे समयोचित ठरतील.

आपल्या राज्यघटनेच्या उपोद्घातामध्ये (प्रिअॅम्बल) आम्ही भारतीय लोक किंवा वी द पीपल ऑफ इंडिया असा उल्लेख आहे. म्हणजेच या राज्यघटनेचं सार्वभौमत्व या देशा-तील जनतेकडे आहे आणि म्हणूनच हे जनतेचं प्रजासत्ताक आहे, असं म्हटलं जातं. यावरून या देशातील संसद, राष्ट्रपती तसंच न्यायसंस्था सार्वभौम नाहीत, हे स्पष्ट होतं. या देशातील जनता सार्वभौम आहे. शिवाय आपल्या देशात संसदेला अधिकार देताना कायदा करा, परंतु अमूक एका क्षेत्रात जायचं नाही, अशा स्वरूपाचं बंधन घालण्यात आलं आहे. त्यात

हिंंदूंच्या धार्मिक ग्रंथांमधले काही श्लोक, दोहे बरंच शिकवून जातात. त्यातली शिकवण आजच्या काळातही कामी येऊ शकते.

- * गीतेमध्ये त्रिविधं नरकस्येदं, द्वारं नाशनमात्मनः। कामः क्रोधस्तथा लोभस्तस्मादेतत्रयं त्यजेत। हा श्लोक आहे. याचा अर्थ असा की, काम, क्रोध आणि लोभ ही आत्म्यांचा नाश करणारी द्वारं आहेत. त्यामुळे त्या त्यागायला हव्यात.

- * तस्मादस्य महाबाहो निगृहीतानि सर्वशः। इन्द्रियाणि इंद्रियाथं भ्यस्तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता या गीतेतल्या श्लोकाचा अर्थ असा की, ज्या माणसाची इंद्रियं आणि इंद्रियांशी संबंधित बाबी ताब्यात असतील त्याची बुद्धी स्थिर असते.
- * तुलसी साधी विपती के विद्या विनय विवेक। साहस सुकृती सुसत्यव्रत राम भरोसे एक। या

उपयुक्त श्लोक

दोह्यातून तुलसीदास म्हणतात, कठिण प्रसंगी ज्ञान, नम्रता, विवेक, धाडस आणि रामाचं नाम आपली साथ देतात.

- * अल्पानमपि वस्तूनाम संहेतिः कार्यसाधिका। तूणैर्गुणत्वमापन्नैः बंध्यते मत्तदतिनः। या श्लोकाचा अर्थ छोट्या गोष्टींचा वापर आणि मेळ यामुळे महान कार्य करता येतात. गवताची छडीही हत्तीला नियंत्रणात ठेवते.

राष्ट्रीय सण म्हणून साजऱ्या होणाऱ्या प्रजासत्ताक दिनाला आपल्या लोकशाही यंत्रणेमध्ये वेगळं महत्त्व आहे. घटनेने प्रत्येक भारतीयाला अधिकार दिलेले आ-हेत. सन्मानाने जगण्याचे अधिकार देणारी आपली घटना कोणत्याही धर्मग्रंथापेक्षा कमी महत्त्वाची नाही. म्हणूनच यानिमित्ताने प्रत्येकाने या राष्ट्रग्रंथाचं पावित्र्य टिकवण्याचा, महत्त्व अबाधित ठेवण्याचा प्रयत्न करायला हवा. हे आपलं प्रथम कर्तव्य आहे.

जनतेच्या मुलभूत हक्कांच्या क्षेत्राचा समावेश होतो. साहजिक संसदेला जनतेच्या मुलभूत हक्कांवर गदा आणणारे कायदे करता येत ना-हीत. १९७७ मध्ये देशात आणीबाणी पुकारण्यात आली तेव्हा देशातील नागरिकांच्या मुलभूत हक्कांवर गदा येत असल्याचं सांगत या संदर्भातील घटनादुरुस्ती सर्वोच्च न्यायालयानं नाकारली होती, हे लक्षात घ्यायला हवं. यावरून घटनेचं पालकत्व उच्च आणि सर्वोच्च न्यायालयांकडे सुरक्षित असल्याबद्दलचा विश्वास जनतेच्या मनात निर्माण झाला. परंतु आजवर न्यायव्यवस्थेवर अकार्यक्षम तेथे, गैरप्रकाराचे, घराणेशाहीचे आरोप झाले नव्हते. आता होणारे अशा पध्दतीचे आरोप जनतेला विचलित करणारे आहेत, असं म्हटल्यास वावगं ठरणार नाही.

न्यायालयात कोणी पक्षकार, वकील किंवा न्यायाधीश न्यायालयाची अप्रतिष्ठा होईल असं वागल्यास न्यायालयाच्या अवमानप्रकरणी योग्य शिक्षा देता येते. मुख्य म्हणजे

घटना, भारताची पवित्र गाथा

न्याययंत्रणेच्या कामकाजात पंतप्रधान किंवा संसद हस्तक्षेप करणार ना-हीत, असाही संकेत आहे आणि तो आजवर पाळण्यात आला आहे. या परिस्थितीत आजवर न्याययंत्रणेने आपली जबाबदारी चोख पार पाडल्याचं पहायला मिळतं. परंतु गेल्या काही दिवसांमध्ये अशा काही घटना घडू लागल्या आहेत, ज्यातून न्याययंत्रणेतील सुधारणांची गरज प्रकर्षाने जाणवू लागली आहे.

मध्यंतरी सर्वोच्च न्यायालयातील चार न्यायाधीशांनी या न्यायालयात काम नीट होत नसल्याबद्दल आक्षेप नोंदवला. हा वाद घटनापीठावरून निर्माण झाला होता. एखाद्या प्रकरणात सुरुवातीला दोन न्यायाधीशांचा निकाल चुकीचा

असल्याची तक्रार पुढे आल्यास ते प्रकरण अधिक संख्येच्या न्यायाधीशांच्या पीठाकडे सोपवलं जातं. अशा रितीने जास्तीत जास्त अकरा न्यायाधीशांच्या पीठासमोर प्रकरणाची सुनावणी केली जाऊ शकते. कोणतं प्रकरण कोणत्या न्यायाधीशांच्या घटनापीठाकडे सोपवायचं हे ठरवण्याचे अधिकार न्यायपालिकेतील व्यवस्थापकांना म्हणजे अॅडमिनिस्ट्रेटरना असतात. असं असलं, तरी या घटनापीठामध्ये मुख्य न्यायाधीश हे वरिष्ठ, अनुभवी असावेत, अशी अपेक्षा असते. मात्र, ठराविक प्रकरणांबाबत नेमलेल्या घटनापीठात वरिष्ठ न्यायाधीशांना डावललं जात असल्याच्या तक्रारी समोर येत आहेत. ही बाबही विचार करायला लावणारी आहे. आपल्या

भद्रेश माता मंदिर

हिमाचल प्रदेशला देवभूमी म्हटलं जातं. या राज्यात हिंदूंची अनेक धार्मिक स्थानं आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे भद्रेश माता मंदिर. चंबा जिल्ह्यात हे मंदिर वसलं आहे. या स्थानी भक्त मोठ्या संख्येने येतात. या ठिकाणी भक्तांच्या सर्व मनोकामना पूर्ण होतात, असं मानलं जातं. या मंदिरातल्या देवीच्या मूर्तीला घाम येतो, असं म्हणतात. मूर्तीला घाम येणं म्हणजे मनोकामना पूर्ण होणं असं भक्तमंडळी मानतात. मूर्तीला घाम येत असताना त्या ठिकाणी उपस्थित असणाऱ्या भक्तांच्या म नातल्या सगळ्या इच्छा पूर्ण होतात, असं म्हणतात. आपण उपस्थित

असताना देवीच्या मूर्तीला घाम यावा, अशी इथे येणाऱ्या भाविकांची इच्छा असते. या मंदिराबाबत एक आख्यायिका सांगितली जाते. ती अशी की, भ्राण नावाच्या स्थानी एका झोपडीत देवी माता प्राप्त झाली होती. त्यावेळी देवीने चंबाचा राजा प्रतापसिंहला स्वप्नात दृष्टांत दिला. आपल्या मूर्तीची स्थापना चंबा इथे करावी, असा आदेश देवीने त्याला दिला. देवीची मूर्ती चंबा येथे नेत असताना भद्रेश हे स्थान त्याला पुन्हा दृष्टांत दिला आणि याच ठिकाणी स्थापना करायला सांगितलं. त्यामुळे भद्रेश या स्थानी देवीचं मंदिर बांधण्यात आलं. सुरुवातीला या मंदिरात महिलांना प्रवेश बंदी होती पण नंतर ही बंदी उठवण्यात आली.

आयुष्यातल्या अडचणी सोडवण्यासाठी आपल्या प्रयत्नांसोबतच विशिष्ट मंत्रही उपयुक्त ठरतात. बृहस्पती हे देवगुरु मानले जातात. बृहस्पतीच्या उपासनेमुळे ज्ञान, बुद्धी, कौटुंबिक सुख मिळतं, असं मानलं जातं. बृहस्पतीच्या उपासनेसाठी गुरुवार हा सर्वात उत्तम दिवस मानला गेला आहे. ज्योतिषशास्त्रानुसार गुरु हा शुभ ग्रह मानला गेला आहे. गुरु मंत्राच्या जा-पाने आयुष्यातल्या अडचणी दूर होऊ शकतात. गुरु मंत्र आणि बृहस्पतीच्या उपासनेविषयी जाणून घेऊ या.

- * ऊं ग्रं ग्रीं ग्रीं सः गुरवेः नमः
- * ऊं ऐं श्रीं बृहस्पतये नमः
- * ऊं गुं गुरवे नमः
- * ऊं बूं बृहस्पतये नमः
- * ऊं क्लीं बृहस्पतये नमः

यापैकी एक मंत्र दूर गुरुवारी म्हटल्याने अडचणी दूर व्हायला मदत

उपयुक्त गुरुमंत्र

होते.

पीतांबर पीतवपुः किरीटी चतुर्भुजो देवगुरु प्रशान्तः। यथाक्षसूत्रं च कमण्डलुच दण्ड च विभ्रद्वरदोस्तु।। या गुरुमंत्राचा जप आपल्या इष्टदेवतेला स्मरण करून करावा.

बृहस्पतीची आराधना करायची असेल तर सकाळी स्नान करून नवग्रह मंदिरात

सक्षम आणि समर्थ व्यक्तिमत्त्व ही काळजी गरज आहे. तुमचं व्यक्तिमत्त्व सक्षम आहे हे पुढील संकेतांवरून ओळखता येईल...

- * आपलं मन किती सक्षम आहे हे तुम्ही चांगलंच जाणता. इतरांच्या वागण्यामुळे तुमचं मन विचलित होत नाही. महत्त्वाचे प्रश्न, मुद्दे याबाबत इतरांशी चर्चा करायला तुम्हाला आवडतं. तुम्ही उत्तम प्रकारे वादविवाद करू शकता. इतरांच्या मतांचा तुम्ही आदर करता; सोबतच तुम्ही उद्बटपणे वागत नाही. वेगळ्या विचारांचा आदर करता.
- * योग्य निर्णय घेण्यासाठी तुम्ही तुमच्या मनाचा कौल ग्राह्य धरता. सर्व पर्यायांचा विचार केल्यानंतर तुम्ही मनाला जे योग्य वाटतं ते ठरवता. तुमच्या आयुष्याचे निर्णय इतरांना घेऊ देत नाही.
- * तुमचे काही निर्णय भावनिक असू शकतात. पण बरेचदा तुम्ही सत्याचा आणि परिस्थितीचा विचार करता. संपूर्ण परिस्थितीचा विचार करून तुम्ही निर्णय घेता.
- * तुम्ही आपल्या मूल्यांना घडू धरून ठेवता. इतरांच्या सांगण्यावरून

तुम्ही सक्षम आहात का ?

चुकीचा मार्ग पत्करत नाही. आयुष्यात तुम्हाला जे काही हवं आहे त्यासाठी तुम्ही संघर्ष करू शकता.

- * इतरांना आनंदी करण्यात तुम्ही धन्यता मानत नाही. तत्वांसाठी तुम्ही कटू निर्णय घेता. तुमचा स्वतःवर पूर्ण विश्वास आहे. उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी इतरांना आनंदी करण्याची गरज आहे असं तुम्हाला वाटत नाही.
- * आयुष्यात काय मिळवायचं आहे हे तुम्ही नीट जाणता. तरुणपणापासूनच तुम्ही आपल्या ध्येयावर लक्ष केंद्रित केलेलं असतं. वय वाढत गेलं की तुम्ही ते ध्येय प्राप्त करण्याच्या दिशेने कूच करता.

पुरातन काळात साधू-संत, ऋषी-मुनी खडावा म्हणजे लाकडाची पादत्राणं घालत असत. अशा पादत्राणांच्या वापरामागे संतमंडळींचा वैज्ञानिक दृष्टीकोन होता. यजुर्वेदामध्येही लाकडाच्या पादुकांचा उल्लेख आढळतो. गुरुत्वाकर्षणाचा सिद्धांत शास्त्रज्ञांनी खूप नंतर मांडला. पण हा नियम साधूसंतांनी खूप आधीच जाणला होता. त्यानुसार ते वागत होते. गुरुत्वाकर्षणाच्या नियमानुसार शरीरात संचार करणाऱ्या विद्युत लहरी पृथ्वीच्या आत शोषल्या

महती लाकडी खडावांची

जातात. ही प्रक्रिया सतत सुरू राहिली तर शरीरातली जैविक शक्ती नष्ट होऊ शकते. ही शक्ती नष्ट होऊ नये यासाठी साधू-संत लाकडी खडावा वापरत असत. लाकडी खडावांमुळे विद्युतलहरींचा पृथ्वीच्या आकर्षणशक्तीशी थेट संपर्क होत नाही हे त्यांनी जाणलं होतं. जुन्या काळात चामड्याची पादत्राणं योग्य मानली जात नसत. धार्मिक कार्यांम

ध्ये चामड्याची पादत्राणं वापरणं निषिद्ध मानलं जात होतं. त्यामुळे अशी पादत्राणं वापरली गेली नाहीत. कापडाची पादत्राणं वापरणं शक्य नव्हतं. लाकडी पादत्र-ाणांमुळे कोणत्याही धर्माच्या किंवा समाजाच्या भावना दुखावण्याचा प्रश्न नसल्याने अशी पादत्राणं वा-परली जाऊ लागली. पुढच्या काळात या खडावा ऋषी-मुनींचं प्रतिक बनून गेल्या.

ज्याचा त्याचा दृष्टीकोन

गौतम बुद्धांनी आपल्या प्रव-चनांमधून भक्तमंडळींना उपदेश केला आहे. असंच एकदा झुजागृत व्हा, वेळ निघून चालली आहे इतकं म्हणत त्यांनी प्रवचन संपवलं. प्रवचनानंतर शिष्य आनंदसोबत ते फिरायला गेले. विहाराच्या प्रवेशद्वारावर पोहोचल्यानंतर दोघ बाजूला उभे राहिले. प्रवचनासाठी आलेले लोक घरी निघाले होते. त्यामुळे दारापाशी बरीच गर्दी झाली होती. या गर्दीतून एक महिला बुद्धांना भेटायला आली. ती म्हणाली, तथागत, मी एक नृत्यांगना आहे. आज नगरातल्या

मोठ्या व्यावसायिकाकडे माझा नृत्याचा कार्यक्रम आहे. पण हे माझ्या डोक्यातच नव्हतं. तुम्ही वेळ निघून चालल्याचं सांगितलं आणि मला कार्यक्रम आठवला. त्याबद्दल तुमचे आभार. असं म्हणून ती निघून गेली.

यानंतर एक दरोडेखोर बुद्धांकडे आला आणि म्हणाला, मी आपल्यापासून काहीही लपवू इच्छित नाही. मला एके ठिकाणी दरोडा घालायला जायचं आहे. मी हे पूर्णपणे विसरून गेलो होतो. पण तुमच्या वाक्याने मला ते आठवलं. त्याबद्दल तुमचे आभार. दरोडेखोर

निघून गेल्यानंतर एक वृद्ध बुद्धांकडे आला आणि म्हणाला, मी आयुष्यभर भौतिक सुखाच्या मागे पळत राहिलो. आता मृत्यू जवळ येऊ लागला आहे. आयुष्य असंच वाया गेलं असं मला वाटू लागलं आहे. तुमच्या उपदेशाने माझे डोळे उघडले आहेत. आता मी सगळे मोह सोडून आत्मकल्याणासाठी झटणार आहे.

सगळे लोक निघून गेल्यावर बुद्ध आनंदला म्हणाले, बघ आनंद, मी एकच प्रवचन दिलं. पण प्रत्येकाने आपापल्या परीने त्याचा अर्थ लावला. ज्याची जितकी झोळी, तितकंच दान तो जमवू शकतो. आत्म कल्याणासाठी मनाला तितकं सक्षम आणि लायक बनवायला हवं. यासाठी मनाची शुद्धता महत्त्वाची आहे.

ग्रामपंचायत सदस्याच्या घरावर पेट्रोल बॉम्ब हल्ला

■ महासागर प्रतिनिधी, भंडारा, दि. २४ :

भंडारा जिल्ह्यातील शहापूर परिसरात पहाटेच्या सुमारास घडलेल्या एका धक्कादायक घटनेने संपूर्ण गाव हादरून गेले आहे. ग्रामपंचायत सदस्याच्या घरावर थेट पेट्रोल बॉम्ब हल्ला करून कुटुंबाला जिवंत जाळण्याचा प्रयत्न झाल्याचा गंभीर प्रकार उघडकीस आला आहे. सुदैवाने, कुटुंबीय जागे असल्याने आणि त्यांनी प्रसंगावधान राखल्याने कोणतीही जीवितहानी झाली नाही. मात्र या हल्ल्यात घरासमोरील वाहने पूर्णपणे जळून खाक झाली असून, मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान झाले आहे. या घटनेमुळे परिसरात भीतीचे वातावरण पसरले आहे.

शहापूर ग्रामपंचायतीचे सदस्य सचिन गाडेकर यांच्या घरावर अज्ञात हल्लेखोरांनी हा हल्ला केल्याची माहिती समोर आली आहे. पहाटेच्या शांततेत अचानकपणे घराच्या आवारात पेट्रोल बॉम्ब फेकण्यात आला. बॉम्ब फुटताच आगीने रौद्र रूप धारण केले. घराच्या अंगणात उभ्या असलेल्या चार दुचाकी आणि घरासमोरील एक कार यांना आग लागली. काही मिनिटांतच या सर्व वाहनांनी पेट घेतला आणि पाहता पाहता ती पूर्णपणे जळून खाक झाली. घरालाही आग लागण्याची शक्यता निर्माण झाली होती, मात्र प्रसंग वेळीच लक्षात आल्याने मोठा अनर्थ टळला.

आग लागल्याचे लक्षात येताच गाडेकर कुटुंबीयांनी आरडाओरड सुरू केली. त्यांच्या आवाजामुळे शेजारील नागरिक तात्काळ घटनास्थळी धावून आले. नागरिक जमा होत असल्याचे पाहून हल्लेखोरांनी तातडीने पळ काढल्याचे सांगितले जात आहे.

विद्यार्थ्यास लोखंडी पट्टीने मारहाण

■ महासागर प्रतिनिधी

बुलढाणा, दि. २४ :

खामगाव तालुक्यातील

पिंपळगाव राजा येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत विद्यार्थ्याला मारहाणीची घटना घडल्याचे समोर आले आहे. इयत्ता चौथीत शिकणाऱ्या नाथजोगी समाजातील चिमुकल्या विद्यार्थ्याला शिक्षकाने लोखंडी पट्टी (स्केल)ने मारहाण केली. या मारहाणीमुळे या चिमुकल्याच्या पाठ, मांडी, हात, कंबरवर वळ उमटले आहे.

पिंपळगाव राजा गावातील जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शाळेतली चिम नामक शिक्षकाने शुक्रवारी (२३ जानेवारी) स्केल पट्टीने चौथीत शिकणाऱ्या विद्यार्थ्याची पाठ सोलून काढली. यामुळे गंभीररित्या जखमी विद्यार्थ्याला खामगाव येथील शासकीय रुग्णालयात उपचारासाठी भरती करण्यात आले आहे.

प्रांर्भी हे प्रकरण दाबायचा प्रयत्न करण्यात आल्याची चर्चा आहे. मात्र काल संध्याकाळी ही बाब व शिक्षकाचा प्रताप चक्राट्यावर आला. पवन नारायण इंगळे (१०, रा. हरिप्रसाद वसाहत, पिंपळगाव राजा, ता. खामगाव) असे पीडित बालकाचे नाव आहे. विचारलेल्या प्रश्नाचे उत्तर आले नाही म्हणून आरोपी शिक्षक चिम याने या विद्यार्थ्याला मारहाण केली. या प्रकरणी रोष वाढल्यावर आज शनिवारी शिक्षकाविरुद्ध गुन्हे दाखल करण्यात आले.

पीडित मुलाचे वडील नारायण इंगळे यांनी दिलेल्या तक्रारीवरून आणि वैद्यकीय अहवालवरून पिंपळगाव राजा पोलिसांनी ही कारवाई केली आहे. ठाणेदारांच्या मार्गदर्शनात पोलीस हवालदार धीरज देशमुख या गंभीर घटनेचा तपास करीत आहे.

स्थानिक नागरिकांनी पाणी आणि इतर साधनांच्या मदतीने आग आटोक्यात आणण्याचा प्रयत्न केला. तोपर्यंत वाहनांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले होते. या घटनेमागे वैयक्तिक वाद, जुन्या भांडणातून सूड की राजकीय कारण, याबाबत अद्याप कोणतीही स्पष्ट माहिती समोर आलेली नाही.

घटनेची माहिती मिळताच जवाहरनगर पोलिस तात्काळ घटनास्थळी दाखल झाले. पोलिसांनी पंचनामा करून परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज तपासण्यास सुरुवात केली आहे. अज्ञात हल्लेखोरांचा शोध घेण्यासाठी तपासाची चक्रे वेगाने फिरवली जात आहेत. ग्रामपंचायत सदस्याच्या घरावर थेट पेट्रोल बॉम्ब हल्ला झाल्याने नागरिकांमध्ये तोत्र संताप आणि भीतीचे वातावरण आहे. या घटनेने भंडारा जिल्ह्यात एकच खळबळ उडाली असून, आरोपींना तात्काळ अटक करण्याची मागणी स्थानिकांकडून केली जात आहे.

पोलिस उपनिरीक्षकासह चौघे निलंबित

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. २४ :

अपहरण आणि पोक्सोच्या

आरोपात जरीपटका पोलिसांच्या

कोटडीत असलेल्या तरुणाने चादरीने गळफास लावून आत्महत्या केली होती. या प्रकरणात निष्काळजीपणाचा ठपका ठेवत एका पोलिस उपनिरीक्षकासह चार कर्मचाऱ्यांना तडका-फडकी निलंबित करण्यात आले आहे. पोलिस उपायुक्तांनी पाठवलेल्या प्रस्तावाला पोलिस आयुक्त रवींद्रकुमार सिंगल यांनी मान्यता देत निलंबनाचे आदेश दिले. निलंबित अधिकारी-कर्मचाऱ्यांमध्ये पोउपनि नितीन आत्राम, हवालदार अमोल खडसे, राहुल चव्हाण आणि प्रमोद दुधकावळे यांचा समावेश आहे.

उत्तरप्रदेशातील प्रयागराजच्या हंडिया गावी राहणाऱ्या नागेंद्रकुमार रामजी भाटिया (१९) याच्यावर जरीपटका परिसरात राहणाऱ्या अल्पवयीन मुलीला पळवून नेत तिच्याशी लैंगिक संबंध प्रस्थापित केल्याचा आरोप होता. पीडितेच्या कुटुंबीयांनी दिलेल्या तक्रारीनंतर जरीपटका पोलिसांनी त्याला प्रयोगराज पोलिसांच्या मदतीने उत्तर प्रदेशातून अटक केली होती. बुधावारी त्याला न्यायालयाने दोन दिवसांच्या पोलिस कोठडीत पाठवले. यामुळे व्यथित नागेंद्रेने गुरुवारी पहाटे कोठडीतून गळफास लावून आत्महत्या केली. सकाळी ठाण्यातील कर्मचाऱ्यांना नागेंद्र हा गळफास

जरीपटका

ठाण्याच्या कोठडीत

आत्महत्या प्रकरण

घेतलेल्या अवस्थेत दिसून

आला होता. घटनेच्या वेळी

पोउपनि आत्राम, हवालदार

खडसे, चव्हाण आणि

दुधकावळे हे कर्तव्यावर होते. नागेंद्रकुमारवर

लक्ष ठेवण्याची जबाबदारी त्यांच्यावर होती.

मात्र ३ वाजतानंतर त्यांनी एकदाही त्याच्याकडे

येऊन पाहिले नाही. विशेष म्हणजे आत्महत्या

करण्यापूर्वी जवळपास २० मिनिटे तो कोठडीत

फेऱ्या मारत होता. या दरम्यान एकानेही त्या

ल्याच्याकडे येऊन पाहिले असते तर ही घटना

घडली नसती. या प्रकाराची गंभीर दखल घेत

पोलिस उपायुक्तांनी चौघांच्याही निलंबनाचा

प्रस्ताव सहआयुक्त रेड्डी यांच्याकडे पाठवला.

या प्रस्तावाला पोलिस आयुक्तांनी मान्यता

दिली. निलंबित करण्यात आलेल्या चारही

पोलिसांची विभागीय चौकशी समितीद्वारे

चौकशी करण्याचे आदेशही पोलिस आयुक्तांनी

दिले आहेत. दरम्यान नागेंद्रला पोलिस

कोठडीत जबर मारहाण केल्याची चर्चा आहे.

सांगण्यात येते की, गुरुवारी पोलिस पुन्हा

त्याच्या पोलिस कोठडीची मागणी करणार होते.

त्याला पोलिसांकडून पुन्हा मारहाण करण्याची

धमकी देण्यात आली होती. यामुळे नागेंद्र

तणावत होता. नागेंद्रच्या वडिलांनीही त्याला

या प्रकरणातून बाहेर काढण्यासाठी ५ लाख

रुपयांची मागणी करण्यात आल्याचा आरोप

केला आहे.

अतिदुर्गम बिनागुंडा येथे २४ तासांत पोलीस ठाण्याची स्थापना

■ महासागर प्रतिनिधी

गडचिरोली, दि. २४ :

एकेकाळी नक्षलवाद्यांचा सर्वात सुरक्षित

गड मानल्या जाणाऱ्या आणि भौगोलिकदृष्ट्या

अत्यंत दुर्गम असलेल्या भामरागड

उपविभागातील बिनागुंडा गावात गडचिरोली

पोलीस दलाने धाडसी पाऊल उचलले आहे.

छत्तीसगडच्या सोमपासून अवघ्या ८

किमी अंतरावर असलेल्या या गावात केवळ

२४ तासांत सर्व सुविधायुक्त नवीन पोलीस

मदत केंद्र उभारून प्रशासनाने नक्षलवाद्यांना

मोठा धक्का दिला आहे. १००० हून अधिक

सी-६० कमांडो, १८ बीडीडीएस पथके आणि

आधुनिक यंत्रसामग्रीच्या मदतीने हे मिशन फत्ते

करण्यात आले.

बिनागुंडा हा भाग वर्षानुवर्षे विकासापासून कोसो दूर होता. पावसाळ्यात गुडैनूर नाल्याला पूर आला की बिनागुंडासम बंगाडी, कुवाकोडी, फोदेवाडा या गावांचा

संपर्क चार महिन्यांसाठी पूर्णपणे तुटायचा. आता या ठिकाणी पोलीस मदत केंद्र स्थापन झाल्याने या नाल्यावरील पुलाचे बांधकाम आणि प्रलंबित ७ मोबाईल टॉवरच्या

उभारणीला आवश्यक सुरक्षा कवच मिळणार आहे. याशिवाय, राष्ट्रीय महामार्गाचे काम पूर्णत्वास नेण्यासाठी आणि दुर्गम भागात एसटी बस सेवा सुरू करण्यासाठी हे केंद्र मैलाचा दगड ठरणार आहे.

एका दिवसात लष्करी छावणीप्रमाणे हे केंद्र उभारण्यासाठी ११ जेसीबी, १० ट्रेलर, ५ पोकलेन आणि ४० ट्रकचा राबता होता. केंद्रात वायफाय, पोर्ट कॉबिन, जनरेटर शेट आणि शुद्ध पिण्याच्या पाण्यासाठी आर.ओ.प्लांट उभारण्यात आला आहे. उद्घाटन प्रसंगी विशेष पोलीस महानिरीक्षक संदीप पाटील, पोलीस उप-महानिरीक्षक अंकित गोयल, पोलीस अधीक्षक नीलोत्पल आणि सीआरपीएफचे कमांडंट शंभू कुमार उपस्थित होते.

संजिवनी हॉस्पिटलमध्ये प्रथम रोबोटिक हिप व गुडघा शस्त्रक्रिया युनिटला प्रारंभ

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. २४ :

संजिवनी हॉस्पिटलमध्ये मध्य

भारतातील पहिले ROSA रोबोटिक हिप व

गुडघा शस्त्रक्रिया युनिट सुरू करण्यात येत

असल्याची घोषणा संजीवनी

मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटलचे प्रमुख

अस्थिरोगतज्ज्ञ डॉ. सुश्रुत राजन यांनी

पत्रकार परिषदेत केली. या युनिटमध्ये

अमेरिकेतील जागतिक कीर्तीची ROSA

(रोबोटिक सर्जिकल असिस्टंट) - झीमर

प्रणाली वापरण्यात येणार आहे. या

महत्त्वपूर्ण वैद्यकीय घडामोडीचे औचित्य

साधून तसेच हाडांच्या आरोग्याविषयी

जनजागृती करण्याच्या उद्देशाने,

नागरिकांसाठी सोमवार, २६ जानेवारी

२०२६ रोजी मोफत बोन मिनरल डेनसिटी

तपासणी, कंबर व गुडघ्यांच्या विकारांसाठी

विशेष शिबिराचे आयोजन करण्यात आले

आहे. दुपारी २ ते ५ वाजेदरम्यान संजीवनी

मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल, आठ रस्ता

चौक, लक्ष्मी नगर, नागपूर येथे होणा-या या

शिबिरात रुग्णांना तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन व

सल्ला दिला जाणार आहे. पारंपरिक

सांधेबदल

शल्यचिकित्सकाच्या अनुभवावर आधारित

अंदाजावर अवलंबून राहावे लागते. मात्र

ROSA प्रणाली ही मानवी शरीरासाठी

अत्याधुनिक जीपीएसप्रमाणे कार्य करते.

रिअल-टाइम डेटा आणि 3D मॉडेलिंगच्या

साहाय्याने रोबोट शल्यचिकित्सकाला

इम्लांट अत्यंत अचूकपणे, अगदी सूक्ष्म

पातळीवर बसविण्यास मदत करते. डॉ.

सुश्रुत राजन म्हणाले, प्रत्येक व्यक्तीचे शरीर

वेगळे असते. त्यांची हाडांची रचनाही वेगळी

असते. ROSA प्रणालीमुळे रुग्णाच्या

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करणे सोपे जाते. हाडांची अचूक मांडणी

सांधा नैसर्गिक वाटावा व रुग्णाला

नैसर्गिकरित्या हालचाल करता यावी तसेच,

सांधा अधिक काळ टिकण्यासाठी मदत

करते. अपंगत्व टाळण्यासाठी लवकर निदान

महत्वाचे असल्याची जाणीव ठेवून,

संजीवनी हॉस्पिटलतर्फे दीर्घकाळ सांधेदुखी,

जडपणा किंवा चालण्यात अडचण

असलेल्या रुग्णांसाठी विशेष तपासणी

शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. राजन पुढे म्हणाले, जागतिक दर्जाचे

हाडांच्या रचनेनुसार अचूक शस्त्रक्रिया

करण